

**МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
ЗАПОРІЗЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ**

**МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ ДЛЯ ЗАСТУПНИКІВ ЗАВІДУВАЧА
КАФЕДРИ ЗДМУ З ВИХОВНОЇ РОБОТИ**

ЗАПОРІЖЖЯ

2019

МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ ДЛЯ ЗАСТУПНИКІВ ЗАВІДУВАЧА КАФЕДРИ ЗДМУ З ВИХОВНОЇ РОБОТИ

Укладачі:

- Бідзіля П.О. - кандидат історичних наук, доцент, доцент кафедри суспільних дисциплін, голова Ради з гуманітарної освіти і виховної роботи
- Утюж І.Г. - доктор філософських наук, професор, завідувач кафедри суспільних дисциплін
- Жадько В.А. - доктор філософських наук, професор, професор кафедри суспільних дисциплін, член Ради з гуманітарної освіти і виховної роботи
- Сепетий Д.П. - кандидат філософських наук, доцент, доцент кафедри суспільних дисциплін, член Ради з гуманітарної освіти і виховної роботи
- Спиця Н.В. - кандидат філософських наук, доцент, доцент кафедри суспільних дисциплін, член Ради з гуманітарної освіти і виховної роботи
- Дідик С.С. - кандидат історичних наук, старший викладач кафедри суспільних дисциплін, секретар Ради з гуманітарної освіти і виховної роботи

Розглянуто на засіданні ради з гуманітарної освіти і виховної роботи
протокол № 1 від «_____» вересня 2019 р.

Затверджено рішенням ЦМР ЗДМУ

Протокол № 1 від «_____» вересня 2019р.

Доопрацьована версія 2018 р.

ЗМІСТ

1.	Вступ	4
2.	Сутність навчально-освітнього виховання	4
3.	Витяг із Закону України «Про вищу освіту»	7
4.	Коментарі до Закону України «Про вищу освіту»	10
5.	Нормативно-правова основа організаційно-виховної роботи	16
6.	Основні напрямки, завдання, форми роботи та функції заступника завідувача кафедри з виховної роботи	18
7.	Моральні характеристики викладача ЗДМУ	20
8.	Кодекс честі студента медичного університету	22
9.	Виховна робота куратора академічної групи – важлива ланка в діяльності кафедри	23
10.	Волонтерська діяльність	24
11.	Зразки соціологічних анкет	25
12.	Критерії оцінювання рівня ефективності виховного процесу	33
13.	Зразок звіту про проведення виховної роботи на кафедрі	33
14.	Знамені дати, події, ювілеї на 2019 – 2020 навчальний рік	35
15.	Пам'ятні події в історії української медицини	40
16.	Пам'ятні дати в історії українського народу	41
17.	Пам'ятні дати з історії Запорізького державного медичного університету	45
18.	Наказ «Про призначення заступників завідувачів кафедр з виховної роботи»	48
19.	Наказ «Про проведення виховної роботи у гуртожитках»	53
20.	Склад ради з гуманітарної освіти та виховної роботи	57

Вступ

Запорізький державний медичний університет – сучасний навчальний заклад IV-го рівня акредитації. Згідно діючих Законів України «Про освіту», «Про вищу освіту», інших офіційних державних документів метою освіти є всебічний розвиток особистості, її інтелектуальних, творчих і фізичних здібностей, формування цінностей, необхідних для успішної самореалізації компетентностей, виховання відповідальних громадян, збагачення інтелектуального, економічного, творчого, культурного потенціалу України, підвищення освітнього рівня громадян задля забезпечення сталого розвитку країни.

Університет успішно виконує завдання підготовки висококваліфікованих фахівців для практичної охорони здоров'я та фармації, здійснює на високому рівні освітньо-виховну та науково-дослідну роботу. Випускники університету плідно працюють у всіх регіонах України і в понад ста зарубіжних країнах. Розвиваються освітні та наукові зв'язки із закладами вищої освіти та науковими установами медичної галузі України та зарубіжжя.

Запорізький державний медичний університет має високий науково-педагогічний потенціал. В університеті працює 131 доктор наук, 487 кандидатів наук. Освітній процес на додипломному та післядипломному етапах підготовки здійснюється на восьми факультетах:

- першому медичному;
- другому медичному;
- третьому медичному;
- першому фармацевтичному (денна форма навчання);
- другому фармацевтичному (заочна форма навчання);
- першому міжнародному;
- другому міжнародному;
- факультеті післядипломної освіти.

Вітчизняні та іноземні студенти в ЗДМУ мають можливість здобути вищу освіту за спеціальностями: «Медицина», «Лікувальна справа», «Педіатрія», «Стоматологія», «Фармація, промислова фармація», «Фармація», «Технології парфумерно-косметичних засобів» (спеціаліст та магістр), «Технології діагностики та лікування», «Лабораторна діагностика» (бакалавр, магістр) та за новою спеціальністю «Фізична терапія, ерготерапія» (бакалавр).

Серед співробітників університету 1 академік НАМН України, 1 член-коресподент НАН України, академік Академії наук вищої школи України і член-коресподент національної академії правових наук України, 57 членів міжнародних Академій наук і міжнародних наукових товариств, 6 заслужених діячів науки і техніки України, 6 заслужених лікарів України, 4 лауреати Державної премії України, 5 лауреатів премій НАМН України, 2 лауреати премії Президента України для молодих учених, 2 лауреати премії Кабінету Міністрів України, 7 стипендіатів Кабінету Міністрів України для молодих учених, 2 стипендіати довічних державних стипендій Президента України видатним діячам охорони здоров'я, 2 відмінники освіти, 2 заслужених тренери, 1 заслужений журналіст України, 6 майстрів спорту, 2 заслужених працівники освіти.

В університеті успішно діють 16 широковідомих в Україні та за її межами оригінальних наукових шкіл у сфері фундаментальних досліджень, клінічної медицини і фармації.

СУТНІСТЬ НАВЧАЛЬНО-ОСВІТНЬОГО ВИХОВАННЯ

Закон України «Про вищу освіту» у Статті 47 п.1 зазначає: «Освітній процес – це інтелектуальна, творча діяльність у сфері вищої освіти і науки, що провадиться у вищому навчальному закладі (науковій установі) через систему науково-методичних і педагогічних заходів та спрямована на передачу, засвоєння, примноження і використання знань, умінь та інших компетентностей у осіб, які навчаються, а також на формування гармонійно розвиненої особистості».

Виходячи з цього, професорсько-викладацький склад, будучи провідною діалектичною протилежністю в освітньо-пізнавальній взаємодії зі студентами, в якості свого нормативно-правового зобов'язання повинен діяти не лише як суб'єкт передачі знань, маючи перед собою аудиторію всього лише як об'єкт їх сприйняття. В першу чергу кожен викладач зобов'язаний діяти як організатор суб'єкт-суб'єктної взаємодії. У цьому суть навчально-освітнього виховання. А саме: слід, використовуючи власний науковий, пізнавально-дослідницький, просвітницько-викладацький та педагогічний і життєвий досвід, намагатись вплинути на творчий потенціал студентства таким чином, щоб реалізувати відомий вислів про те, що успіх в цій справі досягається тим, що учні перевершують у своїх досягненнях своїх вчителів, наставників.

У наведеній статті чітко зазначаються всі складові такого розуміння виховного процесу. Ми не бачимо в ній того розуміння виховання, освіти й навчання, яке тяжіло над працівниками освіти в радянську добу, коли домінувала лєнінська теза про повне підпорядкування виховного, освітнього й навчального процесу цілям комуністичної моралі. В наш час, коли Україна визначена як правова, демократична, соціально орієнтована держава, слід виходити з того, що студент – це насамперед громадянин як автономний суб'єкт власної розумно-вольової дії, а не об'єкт патерналістського впливу. Єдиною формою **правового** і тому **справедливого**, оскільки, за визначенням, «**право – мірило справедливості**», впливу на свідомість студента є такий, що *санкціонований його доброю волею*, напрямком якої в тому, щоб та категорія людей, яка державою визначена як категорія освітньо-педагогічних працівників, змогла, адже це її **правовий трудовий обов'язок**, за який вона отримує матеріальну винагороду, наукові ступені та вчені звання, сприяти формуванню громадянської правосвідомості.

Ефективність навчально-освітнього виховання має перспективи в тому випадку, коли гармонійно поєднані пізнавальні інтереси обох протилежних сторін – викладача і студента. Тоді об'єктивно наявний внутрішній стимул для формування умінь, спрямованих «на передачу, засвоєння, примноження і використання знань, умінь та інших компетентностей в осіб, які навчаються, а також на формування гармонійно розвиненої особистості». Але такою особистістю має бути викладач, адже лише в такому випадку «силове поле» його духовності здатне потужно впливати на свідомість студентів.

Викладачі, таким чином, зобов'язані виходити не з моральних сентенцій у своєму впливі (в соціальній психології це має назву *мімезису*) на свідомість студентів, а з тих правових норм, які визначають кожну людину як **громадянина**. Варто навести ті положення Конституції України, які спрямовують до такої взаємодії між людьми. А людина в такому статусі «має право на повагу її достоїнства» (Ст.28), «на свободу та особисту недоторканість» (Ст.29), включно зі світоглядною недоторканістю (!); тому «**НІХТО** не може піддаватись втручанням в його особисте і сімейне життя» (Ст.32); адже «кожному гарантується право на свободу мислі і слова, на вільне вираження своїх поглядів і переконань» (Ст.34); «кожен має право вільно збирати, зберігати, використовувати і розповсюджувати інформацію усно, письмово або іншим способом – за власним вибором» (Ст.34).

Ось чому виховна робота зі студентами як право-суб'єктними громадянами має вестись виключно через вплив на їх свідомість **всього** комплексу навчальних дисциплін, оскільки всі вони разом, а не лише суспільно-гуманітарні дисципліни, формують «гармонійно розвинену особистість» як ціль освітнього процесу, визначену Законом України «Про вищу школу».

Таким чином, **навчально-освітній процес** – це пошук засобів розкриття пізнавально-дослідницьких здібностей, «схованих», але *потенційно присутніх*, в душі людини як органі пізнання в якості *сутнісних* сил кожної людини. **Душа** – сукупність потреб та інтересів, які забезпечують існування людини як природно-соціальної істоти. **Духовне виховання** – спрямування душевних потреб та інтересів на об'єкти їх задоволення, їх **цілеспрямована актуалізація**.

Звичайно, що це досить складний процес. Справа в тому, що людина є біосоціальною істотою, тому первинним базисом її буття є якраз «сховані» в її тілі *діяльні сутності*. Від народження вони проявляються у вигляді міфологічного світогляду, що ґрунтується на фантазії,

на *озовнішенні* внутрішніх потенцій/сутностей засобами мовлення, яке невпинно їх проголошує. Причому, ці фантазії завжди носять героїчний характер, мають співмірний Всесвіту масштаб. Що зрозуміло: тут духовний потенціал душі *не обтяжений матерією речовини*, а всього лише матерією звуку.

Всі люди родом із дитинства, отже, з міфологічного світогляду. Світогляд, в свою чергу, являє собою форму **самосвідомості**, яка **повсякденно** мотивує й визначає спосіб життєдіяльності людини. Звідси завдання дорослих людей, що претендують на статус вихователів, враховувати сутність міфологічного світогляду як первинного, такого, який не слід руйнувати. Чому? – Тому що це сама природа наділила людину творчим потенціалом, оскільки **основа творчості – це фантазія**. Відомий, хоча й переслідуваний в радянські часи, доктор біологічних наук, генетик В.П. Ефроїмсон, посилаючись на авторитет Нобелівського лауреата в галузі медицини (розділ *етології* – вчення про спосіб поведінки вищих стадних тварин, до яких належать і люди-ссавці) Конрада Лоренца, відзначав: «Навчення, як типово вікове явище, надзвичайно швидкий ріст знань в дитячому віці створені грандіозними силами природного відбору. Дитина до восьми років вже досягає 90% всіх своїх інтелектуальних можливостей. Якщо до цього віку їх не задіяти, не розвинути, не розкрити, є велика вірогідність того, що вони залишаться марно. Звичайно, і весь наступний розвиток, і «доросле» життя людини важливі... Але в принципі у звичному ході речей все наступне життя – це оздоблення тієї будівлі, яка вибудована в дитинстві».

Нескладно побачити, що до нас приходять молоді люди, у свідомості яких домінує міфологічна, а не наукова життєва позиція. Міф – це магічно-героїчна історія людини (філософ №1 в СРСР О.Ф. Лосєв, за оцінкою європейських філософів). Міф – це ефект швидкодії, ефект чуда, яке забезпечує реалізацію цілі, ігноруючи час і простір як форми буття матерії. Крім того, характер людини майже повністю заданий генетично. Це відчували вже античні мислителі, що знайшло своє відображення в семантиці слова – з грецької воно означає *тавро*, *клеймо*. А переклеймування – вже злочин не лише в кримінальному, але ще й значно більшою мірою в громадянському цивільному праві. Саме тому й наведені для взяття не стільки «до уваги», скільки до **поваги**, правові положення Конституції України про свободи. Причому, це стосується не лише студентів, але й самих викладачів.

Таким чином, освітньо-виховний вплив на студентів дуже обмежений. Нам залишається 10% з того, що вже сформовано в дитинстві. Добре, якщо воно залишилось на 90% хоча б у невеликій частині. Адже набуте в ранньому віці далеко не завжди продовжене як розвиток у школі, родині, суспільному оточенні. Наркоманія, алкоголізм, негативізм, яким зловживають ЗМІ, жорстокість, яку бачимо як у суспільстві, так і, на жаль, так званих «художніх фільмах», інші чинники руйнують **продуктивний** творчий потенціал, закладений в дитинстві.

Висновок. Виховання має бути виключно, як це й передбачено Законом «Про вищу освіту» через навчально-освітній процес.

Освітньо-виховний вплив на студента може бути ефективним у тому випадку, коли буде максимально насичений змістом навчальних дисциплін – це, а не проповіді, дисциплінують людину. Світ природи дисциплінований тому, що його дисциплінують закони. Людина, що адекватно розуміє й усвідомлює закони природи, будучи сама мікрокосмом, дисциплінується також. Студент, як і викладач, самі обрали свій життєвий шлях як шлях науковий. Тому мають пам'ятати тезу К. Маркса про те, що в науці немає широкої стовпової дороги, і тільки той досягає її сяючих вершин, хто, не боячись втоми, видирається на них тяжкими кам'янистими стежинами. У позанавчальний час студенти мають влаштовувати своє життя самостійно, відповідно до положень про студентське самоврядування.

Витяг
із закону України «Про вищу освіту»¹
(Відомості Верховної Ради (ВВР), 2014, № 37-38, ст.2004)

Розділ I
ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

Стаття 1. Основні терміни та їх визначення

1. У цьому Законі терміни вживаються в такому значенні:

1) автономія вищого навчального закладу – самостійність, незалежність і відповідальність вищого навчального закладу у прийнятті рішень стосовно розвитку академічних свобод, організації освітнього процесу, наукових досліджень, внутрішнього управління, економічної та іншої діяльності, самостійного добору і розстановки кадрів у межах, встановлених цим Законом;

2) академічна свобода – самостійність і незалежність учасників освітнього процесу під час провадження педагогічної, науково-педагогічної, наукової та/або інноваційної діяльності, що здійснюється на принципах свободи слова і творчості, поширення знань та інформації, проведення наукових досліджень і використання їх результатів та реалізується з урахуванням обмежень, встановлених законом;

3) вища освіта – сукупність систематизованих знань, умінь і практичних навичок, способів мислення, професійних, світоглядних і громадянських якостей, морально-етичних цінностей, інших компетентностей, здобутих у вищому навчальному закладі (науковій установі) у відповідній галузі знань за певною кваліфікацією на рівнях вищої освіти, що за складністю є вищими, ніж рівень повної загальної середньої освіти.

Розділ VI ВИЩІ НАВЧАЛЬНІ ЗАКЛАДИ

Стаття 26. Основні завдання вищого навчального закладу

1. Основними завданнями вищого навчального закладу є:

1) провадження на високому рівні освітньої діяльності, яка забезпечує здобуття особами вищої освіти відповідного ступеня за обраними ними спеціальностями;

2) формування особистості шляхом патріотичного, правового, екологічного виховання, утвердження в учасників освітнього процесу моральних цінностей, соціальної активності, громадянської позиції та відповідальності, здорового способу життя, вміння вільно мислити та самоорганізовуватися в сучасних умовах.

Стаття 40. Студентське самоврядування

1. У вищих навчальних закладах та їх структурних підрозділах діє студентське самоврядування, яке є невід'ємною частиною громадського самоврядування відповідних навчальних закладів. Студентське самоврядування - це право і можливість студентів (курсантів, крім курсантів-військовослужбовців) вирішувати питання навчання і побуту, захисту прав та інтересів студентів, а також брати участь в управлінні вищим навчальним закладом.

Студентське самоврядування об'єднує всіх студентів (курсантів, крім курсантів-військовослужбовців) відповідного вищого навчального закладу. Усі студенти (курсанти), які навчаються у вищому навчальному закладі, мають рівні права та можуть обиратися та бути обраними в робочі, дорадчі, виборні та інші органи студентського самоврядування.

Студентське самоврядування забезпечує захист прав та інтересів студентів (курсантів) та їх участь в управлінні вищим навчальним закладом. Студентське самоврядування здійснюється студентами (курсантами) безпосередньо і через органи студентського самоврядування, які обираються шляхом прямого таємного голосування студентів (курсантів).

¹ ЗАКОН УКРАЇНИ Про вищу освіту // <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/1556-18/print1412051861677941>

2. Органи студентського самоврядування:

1) беруть участь в управлінні вищим навчальним закладом у порядку, встановленому цим Законом та статутом вищого навчального закладу;

2) беруть участь в обговоренні та вирішенні питань удосконалення освітнього процесу, науково-дослідної роботи, призначення стипендій, організації дозвілля, оздоровлення, побуту та харчування;

3) захищають права та інтереси студентів (курсантів), які навчаються у вищому навчальному закладі;

4) делегують своїх представників до робочих, консультативно-дорадчих органів;

5) беруть участь у вирішенні питань забезпечення належних побутових умов проживання студентів у гуртожитках та організації харчування студентів;

6) вносять пропозиції щодо змісту навчальних планів і програм;

7) мають право оголошувати акції протесту;

3. За погодженням з органом студентського самоврядування вищого навчального закладу приймаються рішення про:

1) відрахування студентів (курсантів) з вищого навчального закладу та їх поновлення на навчання;

2) переведення осіб, які навчаються у вищому навчальному закладі за державним замовленням, на навчання за контрактом за рахунок коштів фізичних (юридичних) осіб;

3) призначення заступника декана факультету, заступника директора інституту, заступника керівника вищого навчального закладу;

4) затвердження правил внутрішнього розпорядку вищого навчального закладу в частині, що стосується осіб, які навчаються;

Стаття 41. Наукові товариства студентів (курсантів, слухачів), аспірантів, докторантів і молодих вчених

1. Наукові товариства студентів (курсантів, слухачів), аспірантів, докторантів і молодих вчених діють на принципах:

1) свободи наукової творчості;

2) добровільності, колегіальності, відкритості;

3) рівності права осіб, які навчаються, на участь у діяльності наукових товариств студентів (курсантів, слухачів), аспірантів, докторантів і молодих вчених.

2. Наукові товариства студентів (курсантів, слухачів), аспірантів, докторантів і молодих вчених:

1) популяризують наукову діяльність серед студентської молоді, сприяють залученню осіб, які навчаються, до наукової роботи та інноваційної діяльності;

2) сприяють розвитку міжвузівського та міжнародного співробітництва;

3. Адміністрація вищого навчального закладу не має права втручатися в діяльність наукових товариств студентів (курсантів, слухачів), аспірантів, докторантів і молодих вчених, крім випадків, коли така діяльність суперечить законодавству, статуту чи завдає шкоди інтересам вищого навчального закладу.

4. Фінансовою основою діяльності наукового товариства студентів (курсантів, слухачів), аспірантів, докторантів і молодих вчених є кошти, визначені вченою радою вищого навчального закладу.

Розділ IX ОРГАНІЗАЦІЯ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ

Стаття 47. Освітній процес

1. Освітній процес – це інтелектуальна, творча діяльність у сфері вищої освіти і науки, що провадиться у вищому навчальному закладі (науковій установі) через систему науково-методичних і педагогічних заходів та спрямована на передачу, засвоєння, примноження і використання знань, умінь та інших компетентностей у осіб, які навчаються, а також на формування гармонійно розвиненої особистості.

Стаття 48. Мова викладання у вищих навчальних закладах

1. Мовою викладання у вищих навчальних закладах є державна мова.
2. З метою створення умов для міжнародної академічної мобільності вищий навчальний заклад має право прийняти рішення про викладання однієї чи кількох дисциплін англійською та/або іншими іноземними мовами, забезпечивши при цьому знання здобувачами вищої освіти відповідної дисципліни державною мовою.
3. За бажанням здобувачів вищої освіти вищий навчальний заклад створює можливості для вивчення ними мови національної меншини в обсязі, що дає змогу провадити професійну діяльність у вибраній галузі з використанням цієї мови.

Стаття 49. Форми навчання у вищих навчальних закладах

1. Навчання у вищих навчальних закладах здійснюється за такими формами:
 - 1) очна (денна, вечірня);
 - 2) заочна (дистанційна).
2. Форми навчання можуть поєднуватися.

Стаття 50. Форми організації освітнього процесу та види навчальних занять

1. Освітній процес у вищих навчальних закладах здійснюється за такими формами:
 - 1) навчальні заняття;
 - 2) самостійна робота;
 - 3) практична підготовка;
 - 4) контрольні заходи.
2. Основними видами навчальних занять у вищих навчальних закладах є:
 - 1) лекція;
 - 2) лабораторне, практичне, семінарське, індивідуальне заняття;
 - 3) консультація.
3. Вищий навчальний заклад має право встановлювати інші форми освітнього процесу та види навчальних занять.

Розділ X УЧАСНИКИ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ

Стаття 56. Робочий час науково-педагогічних, наукових і педагогічних працівників.

1. Робочий час науково-педагогічних працівників становить 36 годин на тиждень (скорочена тривалість робочого часу).
 2. Робочий час науково-педагогічного працівника включає час виконання ним навчальної, методичної, наукової, організаційної роботи та інших трудових обов'язків. Робочий час наукового працівника включає час виконання ним наукової, дослідницької, консультативної, експертної, організаційної роботи та інших трудових обов'язків. Робочий час педагогічного працівника включає час виконання ним навчальної, методичної, організаційної роботи та інших трудових обов'язків.
- Максимальне навчальне навантаження на одну ставку науково-педагогічного працівника не може перевищувати 600 годин на навчальний рік.
3. Залучення науково-педагогічних, наукових і педагогічних працівників до роботи, не передбаченої трудовим договором, може здійснюватися лише за їхньою згодою або у випадках, передбачених законодавством.

Стаття 57. Права науково-педагогічних, наукових і педагогічних працівників

1. Науково-педагогічні, наукові та педагогічні працівники вищого навчального закладу всіх форм власності мають право:
 - 1) на академічну свободу, що реалізується в інтересах особи, суспільства та людства загалом;
 - 2) на академічну мобільність для провадження професійної діяльності;
 - 3) на захист професійної честі та гідності;
 - 4) брати участь в управлінні вищим навчальним закладом, у тому числі обирати та бути обраним до вищого органу громадського самоврядування, вченої ради вищого навчального закладу чи його структурного підрозділу;

- 5) обирати методи та засоби навчання, що забезпечують високу якість навчального процесу;
- 6) брати участь в об'єднаннях громадян;
- 7) на соціальне та пенсійне забезпечення в установленому законодавством порядку.

Стаття 58. Обов'язки науково-педагогічних, наукових і педагогічних працівників

1) дотримуватися норм педагогічної етики, моралі, поважати гідність осіб, які навчаються у вищих навчальних закладах, прищеплювати їм любов до України, виховувати їх у дусі українського патріотизму і поваги до Конституції України та державних символів України;

2) розвивати в осіб, які навчаються у вищих навчальних закладах, самостійність, ініціативу, творчі здібності.

Стаття 62. Права осіб, які навчаються у вищих навчальних закладах

1. Особи, які навчаються у вищих навчальних закладах, мають право на:

- 1) вибір форми навчання під час вступу до вищого навчального закладу;
- 2) безпечні і нешкідливі умови навчання, праці та побуту;
- 3) трудову діяльність у позанавчальний час;
- 4) безоплатне користування бібліотеками, інформаційними фондами, навчальною, науковою та спортивною базами вищого навчального закладу;

5) користування виробничою, культурно-освітньою, побутовою, оздоровчою базами вищого навчального закладу у порядку, передбаченому статутом вищого навчального закладу;

6) забезпечення гуртожитком на строк навчання у порядку, встановленому законодавством;

7) участь у заходах з освітньої, наукової, науково-дослідної, спортивної, мистецької, громадської діяльності, що проводяться в Україні та за кордоном, у встановленому законодавством порядку;

8) участь в обговоренні та вирішенні питань удосконалення навчального процесу, науково-дослідної роботи, призначення стипендій, організації дозвілля, побуту, оздоровлення;

9) участь у громадських об'єднаннях;

10) участь у діяльності органів громадського самоврядування вищого навчального закладу, інститутів, факультетів, відділень, вченої ради вищого навчального закладу, органів студентського самоврядування;

11) вибір навчальних дисциплін у межах, передбачених відповідною освітньою програмою та робочим навчальним планом, в обсязі, що становить не менш як 25 відсотків загальної кількості кредитів ЄКТС, передбачених для даного рівня вищої освіти. При цьому здобувачі певного рівня вищої освіти мають право вибирати навчальні дисципліни, що пропонуються для інших рівнів вищої освіти, за погодженням з керівником відповідного факультету чи підрозділу;

12) оскарження дій органів управління вищого навчального закладу та їх посадових осіб, педагогічних і науково-педагогічних працівників;

2. Особам, які досягли значних успіхів у навчанні та/або науковій діяльності, за рішенням вченої ради вищого навчального закладу можуть призначатися персональні стипендії.

Стаття 63. Обов'язки осіб, які навчаються у вищих навчальних закладах.

1. Особи, які навчаються у вищих навчальних закладах, зобов'язані:

1) дотримуватися вимог законодавства, статуту та правил внутрішнього розпорядку вищого навчального закладу;

2) виконувати вимоги з охорони праці, техніки безпеки, виробничої санітарії, протипожежної безпеки, передбачені відповідними правилами та інструкціями;

3) виконувати вимоги освітньої (наукової) програми.

Коментарі до Закону України „Про вищу освіту”

Дієвість Закону передбачає глибоке ознайомлення професорсько-викладацького складу і студентів його можливостей в світлі того, що в ньому йдеться, по-перше, про автономію ВНЗ, по-друге, про суттєву роль студентського самоврядування в навчально-освітньому процесі.

У зв'язку з цим професорсько-викладацькому складу слід звернути на наступні положення Закону.

Ст.26, п.4. В ній йдеться про основні завдання ВНЗ. Коротко про зміст кожного з напрямків можна знайти відповіді в попередніх матеріалах, які кафедра розробляла в попередні роки. Тут додамо наступні міркування.

ПАТРІОТИЧНЕ виховання. Це, насамперед, максимальне сприяння розвитку у студентів любові до України, представленої не стільки її державними керманічами, скільки українським народом як носієм оригінальної культури, якою можна пишатись як самим українцем, так і представникам інших народів в тому разі, якщо зусилля спрямувати на її популяризацію. Викладачі мають дотримуватись норм і вимог Ст.58, п.3, де чітко вказано на необхідність прищеплювати студентам „любов до України, виховувати їх в душі **українського** патріотизму і поваги до Конституції України та державних символів України”.

Так, саме **українського**, а не радянського чи російського. В умовах сучасної фактичної агресії Росії проти України потрібно всіляко пропагувати подвиги наших солдат, добровольців та волонтерів.

Такий напрямок чітко визначений Наказом МОН України № 1/9-523 від 16 серпня 2019 р. **«Про національно-патріотичне виховання у закладах освіти у 2019/2020 навчальному році».**

Попередньо визначимо суть національно-патріотичного виховання. Це, в саму першу чергу, формування у населення будь-якої країни знання, поваги й любові до історичної матеріальної й духовної спадщини тих народів, які є її громадянами. Тепер спробуємо навести основні положення, на яких має формуватись і фактично формується почуття патріотизму. В даному випадку йтиметься про студентську молодь, яка свідомо обрала духовно-пізнавальний спосіб життя після закінчення загальноосвітньої школи. Саме тому ми відносимо до патріотизму як певного душевно-почуттєвого стану людини знання, маючи які, найперше про історію свого власного народу, можна виховати в собі усвідомлену та стійку життєву патріотично спрямовану позицію.

1. Слід виходити з аксіоматичного положення про те, що студент – це сформована особистість, яка має право на вільний вибір світоглядних орієнтацій, гарантованих йому Конституцією України як її громадянину. Не слід забувати, що **процес виховання насправді являє собою процес перевиховання.** По-перше. Характер людини, який багато в чому визначає її життєву долю, за даними соціальної психології й педагогіки, є усталеною величиною вже десь у віці п'яти років. По-друге. Усталеність характеру визначена психо-фізіологічно – генетичним кодом людини. По-третє. Виходячи з цього, завдання соціалізації людини полягає в подоланні природно-біологічно визначеного егоцентризму в необхідний для суспільного способу життя соціоцентризм. Тому важливо, по-четверте, реалізувати гуманістичний підхід до виховання як перевиховання. Це можна здійснювати на шляху засвоєння (асиміляції) духовно-практичного досвіду людства загалом, починаючи, звичайно, із засвоєння історичного досвіду власного народу. Ось ця духовна спадщина людства і здійснює процес перевиховання як процес об'єктивний, а не примусовий, моралізаторський чи будь-який інший суб'єктивний спосіб.

Складність патріотичного виховання в сучасній Україні в тому, що ідеї гуманістичної педагогіки в ній розвивались за логікою розвитку народу, який не мав власної держави як того необхідного інституту, який би підтримував і закріплював властиву їй політичну сутність як сутність громадську, народну. Вже Аристотель зазначив, що становлення людини в якості моральної істоти, що має почуття патріотизму, здійснюється на шляху «людина в родині – поселення – декілька поселень – держава». Це означає, що її становлення в якості політичної істоти проходить в напрямку від родини/сім'ї до суспільства, до народу. Отже, процес виховання має органічно перевести любов до батьків у любов до Батьківщини. Таке переведення вже здійснює система освіти, яка долучає людину до історії свого народу у всіх її проявах.

Проблеми, з якими зіштовхується новітнє українське суспільство, зумовлені нерозвиненістю у свідомості його громадян почуття національної ідентичності. Такий її стан маємо через історично сформований комплекс політико-державної неповноцінності, який виробив стійку «хутірську» філософію у вигляді максими здорового глузду «моя хата з краю», а не в країні. В останні роки, на жаль, і не в Україні.

Завданням гуманістичної педагогіки вищої школи якраз і має стати підготовка людини-громадянина, свідомої й свідомого як власне своєї індивідуальної, так і народної та загальнолюдської сутності. Свідомість людини тривимірна, тому така педагогіка зобов'язана пов'язати в ній нинішнє з розумом минулого і на його основі вказати перспективи майбутнього, того, що має бути. Історичним народом є той, для кого індивідуальна свідомість громадян чітко й виразно визначена змістом історії його народу в його історичних зв'язках з іншими народами. Так індивідуальне піднімається до загально-родового понятійно-категоріального способу мислення. Адже саме мислення є нічим іншим, як умінням об'єднати різноманітне не лише для органів відчуття, але й для просвітленого розуму. Ось чому «знання – сила».

Як відзначав Гегель, маючи на увазі людину в зародку, потенційну, новонароджену, ще не актуалізовану: «для себе він (зародок – *авт.*) такий лише як розвинений розум, який перетворив себе в те, що він є в собі». Вищий навчальний заклад якраз і покликаний поставити молоду людину вище себе самої в тому сенсі, що вона володіє не лише знаннями, а розвинула з себе самої засобами навчальних дисциплін, в першу чергу суспільно-гуманітарних, Вміння, Навички, Знання до професійного рівня застосування. У цьому сенсі, очевидно, слід розуміти аббревіатуру ВНЗ.

2. Зважаючи на сказане та на положення Конституції України, згідно яких: а) «Україна є суверенна і незалежна, демократична, соціальна і правова держава» (Ст. 1); б) кожна людина «має право на повагу її достоїнства» (Ст. 28); в) «на свободу та особисту недоторканість» (Ст. 29); г) «ніхто не може піддаватись втручанню в його особисте і сімейне життя» (Ст. 32); д) «кожному гарантується право на свободу мислі і слова, на вільне вираження своїх поглядів і переконань» (Ст. 34); е) «кожен має право на свободу світогляду та віросповідання» (Ст. 35); є) більше того, «кожен має право вільно збирати, зберігати, використовувати і розповсюджувати інформацію усно, письмово або іншим способом – за власним вибором» (Ст. 34), ми повинні виходити з того, що виховна робота зі студентами як право-суб'єктними громадянами має вестись виключно через вплив на їх свідомість **всього комплексу навчальних дисциплін**, серед яких пріоритетними, а не лише єдино можливими, є суспільно-гуманітарні навчальні дисципліни. Ще раз на цьому наголошуємо для того, щоб нас почули.

3. Крім того, вплив має бути чітко підпорядкований правовим визначенням змісту навчальних дисциплін як вплив не примусовий, а просвітницький, не моралізаторський, а здійснюваний в координатах «проступок – належне покарання», «гарний вчинок – винагорода». Це також відповідає вимогам Ст. 59 «Кожен має право на правову допомогу», як і Ст. 68, яка зазначає, що «незнання законів не звільняє від юридичної відповідальності», і Ст. 61, згідно якої «юридична відповідальність особи має індивідуальний характер».

4. Як висновок із наведених конституційних норм: вся система освіти, навчання і виховання має здійснюватись під кутом трансформації правосвідомості у правозастосування. В. Ленін говорив про те, що вона має здійснюватись на основі комуністичної моралі і ми бачили, що з цього вийшло. Між тим К. Маркс погоджувався з Ш. Фур'є, якого чомусь зарахували в попередню історичну добу до представників «утопічного» соціалізму, про те, що мораль – це безсилля в дії, а Л. Фейєрбах вбачав недолік моралі в тому, що вона багато обіцяє, але мало що здатна виконати, тому закликав довірити свою долю праву, яке мало обіцяє, але неодмінно виконує те, що обіцяє.

5. Не є виключенням і національно-патріотичне виховання, яке має здійснюватись на основі максимально ефективного і водночас відповідального навчально-освітнього процесу, а не як система проведення якихось заходів у вільний від навчання час, який вже не належить навчально-освітньому закладу, а студенту. Звичайно, що можна організувати якісь громадські заходи національно-патріотичного спрямування. Але пам'ятати, що на них примусово в жодному разі не потрібно «приводити, привозити, примушувати до участі» аудиторію. Тут варто слідувати В. Маяковському, який у виразній поетичній формі писав: «Я счастлив, что я этой силы частица, Что общее – даже слезы из глаз. Сильнее и чище нельзя причаститься К великому чувству по имени класс». В нашому випадку це соціум, спільний за почуттям патріотизму. Ідеї, як відзначав К. Маркс, завжди осоромлювали себе, тільки-но відривались від інтересу людей. А інтерес – це

щось внутрішнє, те, що йде від душевної схильності людини, завжди схильної до наповнення цілим, загальним, спільним.

6. Національно-патріотичне виховання під правовим і навчально-освітнім кутом зору означає:

- розуміння того, що таке народ як етнокультурна й соціокультурна і нація як політико-правова спільноти;
- знання історії народу та закономірностей його трансформації в націю;
- свідомо обрану народну й національну ідентичність;
- розуміння необхідності завершення народного й національного розвитку створенням держави національного політико-правового типу;
- стійку любов до таких спільнот як об'єктивних умов індивідуального розвитку;
- сформоване почуття толерантності до людей з іншою народно-національною ідентичністю.

Щодо останнього хочемо зауважити наступне. В попередній радянський період патріотизм корелювався з інтернаціоналізмом. І це мало свої підстави, оскільки держава була багатонаціональною. Причому, визнавалось право кожної національної республіки на самовизначення засобом виходу з її складу. Що, врешті, й відбулось мирним правовим способом – через народні референдуми в більшості республік. Щодо інтернаціонального складу України таких безумовних об'єктивних підстав немає. Справді, в ній проживають представники понад ста народностей і національностей. Але представники будь-якого народу, що існує як цілісність за межами держави їх проживання, це не народ як цілісний автономний суб'єкт політичного, економічного, духовно-культурного історичного розвитку. Звичайно, що вони мають право на національну самоідентифікацію, окрім права на державне самовизначення навіть у випадку компактного проживання. Якраз останнього в Україні не мають майже всі представники різних народностей і національностей. Тому вона унітарна республіка і, за міжнародними критеріями, не поліетнічна, а моноетнічна країна, оскільки в ній 78% українців, а межа визначена у 70%.

Безумовно, що це питання досить складне. Головне, щоб його вирішення відбувалось не за емоційними вимогами націоналістично чи шовіністично орієнтованих партійних політиків, а в колі об'єктивно налаштованих науковців як представників чистого від проявів суб'єктивізму розуму. Що, на жаль, практично неможливо. Звідси і всі біди у міжлюдських і міжнародних відносинах.

7. Якщо таким чином буде здійснюватись навчально-освітній процес, можемо розраховувати на формування у студентів стійких патріотичних почуттів. Зазначимо, що вони і мають стати змістом національної ідеї. Більше того, вони складають її зміст у країнах, громадяни яких пишаються тим, що вони французи, німці, ізраїльтяни, американці чи росіяни. Так, аби стати громадянином Сполучених Штатів Америки, потрібно скласти три обов'язкових іспити: з історії країни; англійської мови як єдиної державної, хоча майже 80 млн. її громадян є іспаномовними; Конституції США. Не випадково, що майже 80% громадян цієї країни, що мешкають у власних будинках, починають день з підняття символу держави – національного прапора. З іншого боку, вказана кількість іспаномовних громадян, за прогнозами фахівців, може спричинити до розпаду країни десь на межі 2040-го року. Нам варто добре подумати над тим, чи це саме не загрожує розпадом нашої ще зовсім молоді держави. Особливо в останні роки, коли Росія активно втручається у внутрішнє життя України вже не тільки інформаційно, але й засобами військової агресії.

8. У чому проблема вищих навчальних закладів при реалізації завдань національно-патріотичного виховання? – До нас приходять молоді люди зі вже сформованим і багато в чому деформованим розумінням своєї національно-патріотичної сутності. Адже «моральне право» на виховний вплив у формуванні їх свідомості має родина, оскільки з неї «начинається Родина». І впливати на неї поза родини-сім'ї, поза батьків вже можна тільки навчально-освітнім чином, на що ми і наголосили у пп. 2 і 3.

9. Оскільки традиційно навчально-освітнє виховання покладене на кафедри суспільно-гуманітарних дисциплін (хоча це неправильно, адже учня, студента виховує вчитель прикладом втілення в собі знань і адекватних їм способом життя: моральне тотожне об'єктивному закону, а не якомусь етичному вченню), не зовсім правильно видається практика МОЗ і МОН України, які постійно зменшують кількість навчальних годин на них, а деякі навіть просто знімають з навчальних програм. Між тим навчитись мисленню можна лише засобами тих дисциплін, які потребують формування навичок абстрагування, формалізації та ідеалізації. Адже саме вони піднімають егоцентричну біологію людини до суспільного соціоцентризму. Ось чому в цивілізованих країнах вчені мають статус докторів філософії з певних природознавчих дисциплін.

10. **Заключне положення.** Головне правило навчально-освітнього способу виховання гласить: вихователь, вчитель, викладач зобов'язані бути вихованими і освіченими. Інакше довіри до них не буде, а вона складає фундамент системи освіти. А вихователями є не лише викладачі суспільно-гуманітарних кафедр. Тому виховний вплив мають і зобов'язані здійснювати всі ті, кого відносять до професорсько-викладацького складу вищих навчальних закладів. Адже очевидно, що вплив викладачів суспільно-гуманітарних дисциплін обмежений лише одним роком навчання, а весь інший час навчання, а це 4-5 років, виховний приклад, позитивний чи не зовсім, здійснюють виключно викладачі профільних дисциплін.

Висновок. Молодь є тією соціальною структурою будь-якого суспільства, для якої духовне самоствердження засобами розумно-вольового мислення є першочерговою проблемою. Саме для неї органічним є аксіоматичне визначення себе як центру, довкола якого твориться власна історія як водночас історія суспільна. Це впливає, як вище зазначалось, із особливостей міфологічного світогляду як вихідного й первинного, засобами якого людина самостверджується не лише як істота, що творить богів та практику ідолопоклонства, але й змагається з богами, які суть ніщо інше, як персоніфіковані власні душевні й духовні потенції. Якщо релігія в її церковно-інституціональному вигляді принижує цей потенціал («змирись горда людино!»), то філософія підносить, закликаючи до розвитку в кожній людині автономно-суб'єктного способу мислення як тієї максими, до якої вона здатна піднятися в тому випадку, коли саму себе зробить об'єктом пізнання і водночас предметом всебічного вивчення.

Філософ №1 ХХ-го ст. М. Гайдеггер звертав увагу на необхідність зважати на те, що має бути «елементарна готовність до внутрішньої небезпеки філософії», адже лише вона здатна «підняти власну присутність і присутність інших до плідної запитальності». Це тому, що «філософія – протилежність будь-якій заспокоєності та забезпеченості. Вона вирва, всередину якої затягує людину, щоб тільки так вона **без фантазування** змогла зрозуміти власну присутність. Через те, що правда такого розуміння є щось останнє і граничне, вона має постійним і небезпечним сусідом найвищу недостовірність. ...і все загострюється ще тим, що це останнє і граничне має бути таким, що саме по собі розуміється і є найбільш вірогідним для кожного, адже в такому вигляді філософія тільки й виступає».

У зв'язку з цим бажано, щоб проблема патріотизму вирішувалась спільним розумінням сутності цього важливого духовно-практичного феномена, щоб у свідомості якомога більшої кількості людей, особливо ж освітрян і вихователів, було сутнісне розуміння. На жаль, філософія як навчальний предмет у такому своєму вигляді не може сформувати у студентів навичок свободомислення. Цьому заважає те, що підхід до неї такий же, як і до інших предметів – тобто внормований. Між тим вона як процес «мислення про мислення» (Аристотель) за своїм призначенням покликана розвивати навички автономного мислення про сутнісні виміри метафізичних, а не фізичних сутностей. До таких якраз і відноситься проблема патріотизму в його народознавчому етнокультурному і соціокультурному визначеннях. Метафізичні об'єкти пізнання, не маючи просторово-часових вимірів свого буття, розвивають мислення, не даючи йому можливості зупинитись на якихось усталених значеннях. Патріотизм як такого роду об'єкт пізнання і є тією вирвою, яка затягує в себе кожного, хто наважується **«без фантазування** зрозуміти власну присутність». Йдеться про духовну присутність індивіда до об'єктивного історичного духу народу, засобами якого тільки й можна стати родовою істотою, яка діє так, як їй

на роду велено народом. Але для цього потрібно знати історію власного народу, його суб'єктивний дух, що, ставши історичним, діє як об'єктивний дух, як закон об'єктивного тяжіння до нього, як дух, що став суб'єктивним, загальним, народним, а не індивідуальним, не хутірським.

Виходячи з цього, неприпустимо постійно скорочувати навчальні години на суспільно-гуманітарні дисципліни. В першу чергу на історію України та філософію як школу, яка розвиває мислення, дає простір для думки, творить простір свободи. Духовна зрілість не вимірюється віком біологічного життя людини. Зрілою, дорослою людиною є та, яка доросла до духовної зрілості свого народу, вік якого – історія, а не сучасність.

Знову пошлемось на видатного мислителя, який був директором гімназії і професором університету. Йдеться про Гегеля та його видатну думку: «Суть справи вичерпується не своєю метою, а своїм здійсненням, і не результат є дійсне ціле, а результат разом зі своїм становленням.., *мета сама по собі є нежиттєве загальне*. Голий результат є труп, що залишив позаду себе тенденцію». Це означає, що мета може бути досягнута лише на шляху формування історичної свідомості, адже кожне наступне покоління стоїть на плечах своїх пращурів і попередників. Людина не може ефективно діяти без натхнення. А найбільш ефективний натхненник патріотичних почуттів – історичне знання, отримане засобами автономного мислення, а не засобами вправління в навичках і здобутках пам'яті.

Вкрай важливо також дотримуватись вимог Ст. 48, п.1, в якій говориться: «Мовою викладання у **вищих навчальних закладах** є державна мова». Також потрібно враховувати вимоги Закону України «**Про забезпечення функціонування української мови як державної**», прийнятого Верховною Радою України 16-го липня 2019 р. Так, у загальноосвітніх середніх навчальних закладах викладання певних дисциплін може вестись мовами всіх народів, які проживають в Україні. Але у вишах має бути єдина державна мова викладання, без знання якої людина позбавляється права на участь в органах державного управління. Не конституційно, а тим, що кожного разу, якщо вона не володіє вільно державною мовою, вона не може бути повною мірою лояльною до неї. Ми це спостерігаємо впродовж усього періоду незалежності, наслідком чого, серед інших причин, стали події останніх років.

Необхідно пам'ятати чітку позицію К. Маркса, згідно якої «не знати языка страны проживання может только гость, идиот или окупант».

ПРАВОВЕ виховання. Найкоротше визначення права, наведене ще класиком світової філософії **Аристотелем**, таке: „**Право – мірило справедливості**”. Викладачі мають брати до уваги те, що виховний процес не слід, за радянським зразком, зводити до моралізування з приводу недосконалості студента. Як і власної також. Тому треба, по-перше, виходити з наведеного класичного визначення справедливості, по-друге, з того, що міра її розуміння у кожної людини, кожного студента своя – індивідуальна. **Справедливість** – це задоволення людини від вирішення будь-якої життєво важливої для неї проблеми в тому випадку, коли воно залежить від іншої людини.

Право в сучасному значенні – це обов'язок боротись за свої свободи. Те, що вони гарантовані Конституцією, не означає, що держава, особливо неправова, буде надавати їх громадянам. Слід пам'ятати, що держава втілена в свідомості людей, які, якщо не є носіями державницького умонастрою, а, навпаки, вражені хибними уявленнями про неї як апарату примусу, від користі влади для них особисто, будуть зловживати своїм становищем. Тому просто необхідно зробити все, щоб студенти знали норму Закону, встановлену Ст.26, п.6: „створення необхідних умов для реалізації учасниками освітнього процесу їхніх здібностей і талантів”. Як і Ст.40 п.5 і 6, в яких йдеться про права органів студентського самоврядування.

Виховна функція буде виконана, якщо студенти й викладачі засвоять право як зобов'язувальне, а не подароване. Це вкрай важливо для подолання досить потужного впливу багатівікового перебування наших пращурів під впливом державного патерналізму. Ст.58, п.4 якраз і ставить перед науково-педагогічними, науковими і педагогічними працівниками завдання „розвивати в осіб, які навчаються у вищих навчальних закладах, самостійність, ініціативу, творчі

здібності”. Його можна виконати, якщо дати студентам можливість їх проявляти, а не робити це за них. Є норма Конституції, яка стверджує, що незнання законів не позбавляє від відповідальності.

ЕКОЛОГІЧНЕ виховання. Екологія – вчення про взаємодію людини з природою. Освітній процес в медичному університеті має бути підпорядкований усвідомленню студентами того об’єктивного факту, що ця взаємодія відбувається в тілі кожної людини. Тому руйнування навколишнього природного середовища рівнозначне руйнуванню її здоров’я. На жаль, такого усвідомлення немає. А це недолік роботи викладачів на всіх заняттях. Так, далеко не всі студенти на заняттях з філософії здатні дати визначення змісту понять „життя”, „здоров’я”. Між тим наука, діалектичне мислення – це мистецтво оперування поняттями, вміння використовувати їх зміст для визначення способу життєдіяльності.

Всі інші вимоги п.п.4 і 6 Ст.26 похідні від зазначених напрямків освітньо-виховного впливу викладачів на студентів.

Потрібно виходити з того, що „вміння вільно мислити та самоорганізовуватися в сучасних умовах” не можна сформувати, якщо намагались мислити за студентів, за них створювати самодіяльні організації, за них вести властиву їм роботу та нести за це відповідальність. Чи не тому кожного навчального року досить складно сформувати кураторський колектив? Людина – автономна самодіяльна істота. Їй можна і потрібно допомогти, але змогти самоорганізуватись вона зобов’язана сама. Допомога викладача – це щоденний приклад реалізації своєю поведінкою, своїм способом життя тих цінностей, до яких закликає Закон „Про вищу освіту”. Можна мати знання вищого рівня, але якщо вони не втілені в спосіб життя, не стали його духовною субстанцією, то підняття до вищого не буде. Один лише приклад. Тютюнопаління шкідливе для здоров’я, але ми щоденно спостерігаємо спільне викладачів та студентів дійство паління... за парканом.

На закінчення. Багато норм Закону „Про вищу освіту” вимагають від професорсько-викладацького складу прояву самодіяльних ініціатив. Доти, доки цього не буде, жодного помітного впливу на студентство не відбудеться. Суб’єктами самоорганізації мають бути саме представники професорсько-викладацького складу. А цього немає особливо в тому, що стосується бажання бути кураторами. Очевидно через те, що відсутнє розуміння того, що освітній процес не зводиться до необхідності давати настанови студентам якогось морально-етичного характеру. Це насамперед, **по-перше**, усвідомлення суб’єкт-суб’єктного статусу цього процесу; звідси, **по-друге**, слід свій власний спосіб його самоорганізації продовжити на студентів як тих суб’єктів, що прийшли з пізнавальними цілями. Тому не слід зводити свій вплив на них тільки на час безпосередніх занять. Очевидно, що години, дані на СРС, на які студентам обраховуються кредити з дисципліни, слід давати завдання на самостійну організацію освітнього процесу. Якщо людина, в даному випадку студент, не зайнята самовдосконаленням, вона не знає чим заповнити вільний час. Звідси й прояви асоціальної поведінки. Дуже бажано давати не індивідуальні завдання, а для кількох студентів. Тоді вони **самі** будуть **самоорганізовуватись** у творчо-пошуковій дослідницькій об’єднанні. Більше того, для зарахування кредитів за СРС, вони, будучи не завжди в змозі вирішити поставлені пізнавальні проблеми, неозмінно будуть звертатись до викладачів.

Звичайно, перевірка СРС не входить в навантаження викладачів. Проте вони мають бути особисто зацікавлені в тому, щоб давати такі проблеми для вирішення, які б відповідали їх власним науковим уподобанням. Отже, заслуховування звітів буде відбуватись у вигляді своєрідних конференцій, цікавих для обох сторін. Ст.50 п.3 Закону „Про вищу освіту” зазначає, що „ВНЗ має право встановлювати інші форми освітнього процесу та види навчальних завдань”.

НОРМАТИВНО-ПРАВОВА ОСНОВА ОРГАНІЗАЦІЙНО-ВИХОВНОЇ РОБОТИ

Методичне забезпечення та координація виховної роботи здійснюється Радою з гуманітарної освіти та виховної роботи, створеною наказом ректора № 201 від 03.12.2008.

Заступник завідувача кафедри з виховної роботи, куратор академічної групи керується у своїй роботі такими **нормативними документами загальнонаціонального значення:**

1. Конституція України.

2. Закон України «Про забезпечення функціонування української мови як державної», прийнятий Верховною Радою України 16-го липня 2019 р.»
 3. Закон України «Про вищу освіту» №1556 від 01.07.2016р.
 4. Наказ МОЗ України від 27.01.2008 р. №687 «Про покращення виховної роботи у вищих медичних та фармацевтичних навчальних закладах I-IV рівнів акредитації, закладах післядипломної освіти, науково-дослідних установах і закладах охорони здоров'я».
 5. Етичний кодекс лікаря України. Прийнято на X з'їзді ВУЛТ м.Євпаторія 24-27 вересня 2009р.
 6. Указ Президента України від 12.06.2015 року №334/2015 «Про заходи щодо поліпшення національно-патріотичного виховання дітей та молоді»; від 13.10.2015 року №580/2016 «Про стратегію національно-патріотичного виховання дітей та молоді на 2016-2020 роки».
 7. Рекомендації слухань у Комітеті Верховної Ради України з питань сім'ї, молодіжної політики, спорту та туризму на тему: «Формування патріотизму та національної свідомості дітей та молоді в сучасних умовах» від 22 грудня 2015 року.
 8. Наказ МОН України від 16 червня 2015 року №641 «Про затвердження Концепції національно-патріотичного виховання дітей і молоді, заходів щодо реалізації Концепції національно-патріотичного виховання дітей і молоді та методичних рекомендацій щодо національно-патріотичного виховання у загальноосвітніх навчальних закладах».
 9. Наказ МОН України № 1/9-523 від 16-го серпня 2019 р. «Про національно-патріотичне виховання у закладах освіти у 2019/2020-му навчальному році».
 10. Методичні рекомендації з питань організації виховної роботи у навчальних закладах у 25.07.2016 №2.1/10-1828.
 11. Лист МОН України №1/9-542 від 07.10.2016 щодо застосування державної мови.
 12. Наказ Запорізької обласної державної адміністрації Департаменту освіти і науки від 04.10.2016 №0720 «Про затвердження плану заходів щодо впровадження «Програми розвитку і функціонування української мови в Запорізькій області на 2016-2020 роки».
 13. Рекомендації парламентських слухачів на тему: «Ціннісні орієнтації сучасної української молоді» схвалені постановою Верховної Ради України від 23.02.2017р. №1908-VIII.
 14. Розпорядження Кабінету Міністрів України від 15.11.2017р. №819-р у зв'язку з 80-ми роковинами Великого терору – масових політичних репресій 1937-1938 років.
 15. Лист Міністерства освіти і науки України від 28.02.2018р. №1/9-126 «Про методичні рекомендації, присвячені символам та атрибутам України».
 16. Наказ Міністерства освіти і науки України від 22.05.2018р. №509 «Про затвердження положення про психологічну службу у системі освіти в Україні».
 17. Доручення Віце-прем'єр-міністра з питань Європейської та Євроатлантичної інтеграції України від 21.08.2018р. №33580/о/1-18 «Про підготовку закладів освіти до навчального року».
- Крім того, на основі вищезазначених матеріалів радою з гуманітарної освіти та виховної роботи було розроблено ряд **методичних рекомендацій** для структурних підрозділів ЗДМУ:
1. Концепція гуманітарної освіти та виховної роботи в ЗДМУ, затверджена 25 січня 2016 р. вченою Радою ЗДМУ.
 2. Наказ ректора медуніверситету №262 від 25.08.2016 р. «Про організацію навчального процесу у 2016-2017 навчальному році. Згідно цього наказу першим пунктом зазначено: «В організації та здійсненні навчального процесу керуватися чинним законодавством України та нормативно-правовими актами ЗДМУ, дотримуватися норм Закону України «Про вищу освіту» №1556 від 01.07.2014» - ст.48 «Мова викладання у вищих навчальних закладах». Даний наказ доведено до відома всього колективу університету.
 3. Регламент та план роботи структурних підрозділів ЗДМУ на 2019-2020 н.р. затвердженні на засіданні Вченої ради 29 травня 2019 р. (протокол №10).
 4. «Календарний план виховної роботи в ЗДМУ на 2019-2020 н.р.».
 5. «Календарний план засідань ради з гуманітарної освіти та виховної роботи ЗДМУ на 2019-2020 н.р.».

6. «План роботи профспілкового комітету на 2019-2020 н.р.».
7. «План роботи студентської ради ЗДМУ на 2019-2020 н.р.».
8. «План організаційної, навчально-методичної, наукової, виховної роботи Центру підготовки іноземних громадян на 2019-2020 н.р.».
9. Методичні рекомендації наставнику (куратору) академічної групи ЗДМУ. Журнал куратора затверджено ЦМР ЗДМУ (протокол №1 від 29.09.2019 р.).
10. Методичні поради з проведення виховної роботи із земляцтвами. Затверджено ЦМР ЗДМУ (протокол №1 від 29.09.19 р.).
11. Методичні поради для заступників завідувача кафедри з виховної роботи. Затверджено ЦМР ЗДМУ (протокол №1 від 29.09.19).
12. «Презентативний проспект країн, студенти яких навчаються в ЗДМУ». Затверджено Вченою радою ЗДМУ (протокол № від 2019 р.).
13. Методичні поради з проведення організаційно-виховної роботи з іноземними студентами. Затверджено ЦМР університету (протокол № 1 від вересня 2019 р.).

ОСНОВНІ НАПРЯМКИ, ЗАВДАННЯ, ФОРМИ РОБОТИ ТА ФУНКЦІЇ ЗАСТУПНИКА ЗАВІДУВАЧА КАФЕДРИ З ВИХОВНОЇ РОБОТИ

Примітка. Зазначена посада не є юридично-правовою, а громадською. Тому вкрай бажано на неї не призначати наказом та зобов'язувати, а виявляти тих, хто об'єктивно має для її здійснення, по-перше, певні здібності, по-друге, самі здібності виявлені науковими соціально-психологічними засобами. Див. Ст.56, п.1-3 Закону України «Про вищу освіту».

Заступник завідувача кафедри з виховної роботи **зобов'язаний своїм статусом науково-педагогічного працівника в межах робочого часу** здійснювати кураторство за такими напрямками:

1. При складанні навчально-освітньої програми з дисципліни в якості головної мети визначити формування умінь і навичок автономного світоглядного мислення, його освітньо-виховний потенціал;
2. Увести в практику обговорення світоглядно-методологічного виховного потенціалу навчальної дисципліни на кафедральних засіданнях;
3. У зв'язку зі зміною ідеологічних домінант суспільства (конституційно закріплений ідеологічний та світоглядний плюралізм) поліпшити просвітницьку роботу серед професорсько-викладацького складу, оскільки виховний вплив вони здійснюють насамперед як громадяни країни, а не як викладачі;
4. На всіх лекціях і практичних заняттях передбачити виховну мету, розкриваючи взаємозв'язок української науки і культури зі світовою наукою і культурою; відзначити внесок представників народів України у світову цивілізацію;
5. Проводити заходи щодо зміцнення моральності, профілактики правопорушень та утвердження здорового способу життя;
6. Сприяти формуванню професійних якостей сучасного спеціаліста та розвитку його особистісних якостей;
7. Проводити професійно-орієнтаційну, інформаційно-просвітницьку, культурно-виховну роботу зі студентами, спрямовану на розвиток їх творчих та інтелектуальних здібностей, залучення до різноманітної діяльності за інтересами, участь в культурно-освітній, спортивно-оздоровчій та інших видах діяльності;
8. Сприяти роботі рад студентського самоврядування факультетів, гуртожитків, медуніверситету в цілому;
9. Брати безпосередню участь в реалізації заходів ректорату на факультетах і гуртожитках;
10. Організувати роботу наставників академічних груп студентів (участь у навчально-виховних і громадських, культурно-освітніх і культурно-виховних заходах у групі, робота з активом академічної групи).

Основними **завданнями** заступника завідувача кафедри з виховної роботи є:

- планування виховних заходів серед студентів, для чого передбачити у навчальних планах виховні функції в усіх формах навчальних занять, аудиторній та позааудиторній роботі;
- визначення мети і завдань виховної роботи, її організаційних принципів та основних напрямків, керуючись при цьому концептуальними засадами національної освіти та враховуючи специфіку кафедри, професійну спрямованість, запити і потреби студентів;
- формування професійних якостей спеціаліста медика як людини та особистості;
- проведення професійно-орієнтаційної, інформаційно-просвітницької, культурно-виховної роботи серед студентів як засобу розвитку їх творчих та інтелектуальних здібностей, залучення до різноманітної діяльності за інтересами, участі в культурно-освітній, спортивно-оздоровчій та інших видах діяльності;
- сприяння роботі органів студентського самоврядування факультетів, гуртожитків, навчального закладу в цілому;
- безпосередня участь у реалізації заходів, що проводяться з ініціативи Президента України, Верховної Ради, Кабінету Міністрів, МОН, МОЗ, обласної, міської та районної адміністрації, ректорату на факультетах, у гуртожитках.
- організація роботи наставників академічних груп студентів, участь у навчально-виховних і громадських, культурно-освітніх і культурно-виховних заходах у групах; робота з активом академічної групи, індивідуальна виховна робота зі студентами групи; студентами, які проживають в гуртожитках, викладачами кафедри та ін.;
- розвиток у студентів творчого мислення, уміння об'єктивно оцінювати явища суспільного життя, аргументовано вести діалог, відстоювати свої переконання, дотримуватися активної життєвої позиції;
- проведення профілактичної роботи з попередження негативних проявів поведінки студентів;
- прищеплення студентам поваги до історії і традицій університету, виховання у них відповідальності за виконання своїх обов'язків і результати навчання;
- сприяння підготовці висококваліфікованих спеціалістів, здатних уміло застосовувати у своїй роботі засвоєні знання; підтримання в колективі здорового морального клімату, організованості та правопорядку.

Основні форми роботи заступників зав. кафедри з виховної роботи:

- координація та контроль роботи по вдосконаленню навчальних програм з дисциплін, що викладаються на кафедрі, з метою якомога більш повного і всебічного висвітлення проблем медичної етики, відповідно до вимог Етичного кодексу лікаря України;
- виховання патріотизму, належних морально-етичних якостей лікаря засобами широкого висвітлення в навчальному процесі, зовнішнього оформлення кафедри (інформаційні стенди, портрети тощо) та ін. внеску українських вчених у розвиток відповідної науки та його гуманістичного значення;
- організація заходів (оформлення інформаційних стендів, бесіди зі студентами, круглі столи) з відзначення визначних дат державного та регіонального значення, ювілеїв видатних українських вчених, зокрема, колишніх і нинішніх співробітників ЗДМУ;
- регулярний розгляд на засіданнях кафедри інформації працівників про проведену за звітний період виховну роботу, обговорення проблем, що виникають у процесі її здійснення, планування заходів на наступний звітний період;
- контроль за відвідуванням гуртожитків викладачами кафедр; звернення до керівництва університету з проблем, що виявляються в ході відвідувань і потребують для свого вирішення участі керівництва університету;

- розгляд і затвердження планів виховної роботи на навчальний рік кураторів академічних груп; обговорення проблем, що виникають у процесі здійснення ними виховної роботи, звернення (за потреби) до керівництва університету з відповідних питань;

- моніторинг морального клімату на кафедрі: виявлення та врегулювання конфліктних ситуацій; оцінка дотримання працівниками кафедри Кодексу честі викладача ЗДМУ; опитування студентів щодо наявності фактів хабарництва; підготовка пропозицій відносно застосування певних дисциплінарних заходів; звернення, в разі потреби, з відповідними пропозиціями до керівництва ВНЗ;

- підготовка пропозицій з покращення виховної роботи в ЗДМУ для ради з гуманітарної освіти та виховної роботи ЗДМУ.

У процесі здійснення своїх функціональних громадянських обов'язків заступники завідуючих кафедр з виховної роботи безпосередньо співпрацюють з завідуючим кафедрою, заступником декана з виховної роботи, радою з гуманітарної освіти та виховної роботи ЗДМУ, звертаються до них з відповідних проблем.

Заступник з виховної роботи завідувача кафедри контролює виконання виховної роботи у ВНЗ співробітниками кафедри. Крім того, він забезпечує їх інформацією, необхідною для здійснення ними виховного процесу: нормативними документами, методичними матеріалами.

Контролюючі функції полягають у:

- 1) зборі звітних матеріалів учасників навчально-виховного процесу;
- 2) перевірці ведення кураторами академічних груп необхідної документації (Журнал куратора);
- 3) перевірці відвідування виховних заходів, які проводяться членами підпорядкованої кафедри зі студентами ЗДМУ;
- 4) подання інформації завідувачу кафедри про заохочення або стягнення щодо виконавців виховної роботи на кафедрі.

МОРАЛЬНІ ХАРАКТЕРИСТИКИ ВИКЛАДАЧА ЗДМУ

В статуті Львівської братської школи було записано:

«...учитель має бути благочестивий, розумний, смиренномудрий, лагідний, не п'яниця, не розпусник, не хабарник, не сребролюбець..., а підмога благочестя, що являє з себе образ добра в усьому».

КОДЕКС ЧЕСТІ ВИКЛАДАЧА ЗАПОРІЗЬКОГО ДЕРЖАВНОГО МЕДИЧНОГО УНІВЕРСИТЕТУ

Честь дорожча за життя...

Ф. Шіллер

Кодекс честі викладача ЗДМУ – це, з одного боку, органічне поєднання традиційних морально-етичних норм, які базуються на ціннісних ідеалах світогляду українського народу, його історичної та культурної спадщини. З іншого, честь в ЗДМУ розуміється як стрижневий камінь загальнолюдської мудрості, сформованої кращими представниками просвітителів. Тому, реалізуючи освітні завдання, кожен викладач повинен дотримуватися як загальнолюдських принципів моралі, гуманізму, плюралізму думок, поваги до особистості як вищої цінності суспільства незалежно від її соціального стану, віросповідання, національності, статі, віку тощо, так і традиційного кодексу честі викладача, вчителя, наставника.

Викладач є центральною постаттю всього освітнього і виховного процесу – Вчитель, Педагог, Вихователь.

Основна, місія викладача – навчатися самому і передавати свої знання іншим.

Чесне, відверте і послідовне слово викладача стає для студентів нормою поведінки, стимулює їх до самостійної пізнавальної діяльності.

Пріоритетним напрямком в організації виховного процесу є індивідуальний підхід до виховання студентів як особистостей, стимулювання їх внутрішніх зусиль до саморозвитку і самовиховання, духовного пошуку, створення освітньо-виховного середовища, широке залучення до здобутків духовної та моральної культури нації.

Викладач ЗДМУ – це:

- творець здорового морального клімату в колективі, принциповий противник будь-яких проявів недисциплінованості, безкультур'я та безвідповідальності, приклад гуманістичної поведінки для студентів;

- зразок високої культури, моралі, активний пропагандист культурних традицій України і борець за їх розвиток в університеті;

- безумовний дотримувач приписів моральних та етико-правових актів з питань вищої освіти, який не допускає посадових зловживань, правопорушень і хабарництва;

- приклад професійного ставлення до виконання службових обов'язків, порядності та дотримання вимог трудової і навчальної дисципліни;

- професійний фахівець своєї справи, прихильник діалогових норм навчання, тому постійно працює над підвищенням науково-теоретичних знань і педагогічної майстерності.

Правила Кодексу честі однакові для всіх викладачів, незалежно від посади і терміну роботи.

Особисті якості викладача:

Викладач – це, передусім, патріот України, носій громадянської правосвідомості.

ПАТРІОТИЗМ – це наповненість свідомості засвоєними й водночас незмінними цінностями народу, до якого належить людина; це оволодіння духовними скарбами його культури; це також уміння проявити їх у власному способі життя і передати його вихованцям; разом з тим це наповненість свідомості культурою народів світу.

ІНДИВІДУАЛЬНІСТЬ – здатність до визнання цінностей суспільства, в якому він живе, і водночас збереження власної незалежності і свободи, дотримання загальнолюдських принципів моралі, гуманізму, плюралізму думок, поваги до особистості як вищих цінностей суспільства.

НАЯВНІСТЬ ТВОРЧОГО ПОТЕНЦІАЛУ, який виявляється у соціальній сфері в таких формах, як праця, пізнання, спілкування.

КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНІСТЬ – специфічна особливість демократичного суспільства, яка припускає формування відповідного типу людини, здатної до динамічної горизонтальної та вертикальної соціальної та професійної мобільності, зміни діяльності, знаходження ефективних рішень у складних умовах змагальності в усіх сферах життєдіяльності.

ЗДОРОВИЙ СПОСІБ ЖИТТЯ – наявність практичних навичок щодо його підтримки та уміння сформулювати у молодих людей потреби у здоровому способі життя, стверджувати престижність здоров'я.

ОБ'ЄКТИВНІСТЬ, САМОСТІЙНІСТЬ ТА ЦІЛЕСПРЯМОВАНІСТЬ – уміння не лише приймати самостійні рішення, сміливо впроваджувати їх у життя, але й нести повну відповідальність перед суспільством і перед собою за їх наслідки.

ПЕДАГОГІЧНА МАЙСТЕРНІСТЬ – це не лише висока загальна методологічна та методична освіченість, але й уміння трансформувати її в навчально-виховний процес, уміння викликати пізнавальний інтерес у студентської аудиторії. У свою чергу, педагогічна майстерність викладача включає в себе такі необхідні складові:

- стійкі світоглядні переконання;
- високу моральність;
- глибоке знання навчального предмета, загальну наукову ерудицію;
- знання норм, правил, навичок, які повинні бути прищеплені студенту як майбутньому фахівцю;

- досконале володіння методикою навчання і виховання.
- ОРГАНІЗАТОРСЬКІ ЗДІБНОСТІ** – уміння створити належне навчально-освітнє й водночас педагогічно-виховне середовище, також умови, в яких студент прагнув би актуалізувати свої потенційні можливості.
- ПОЧУТТЯ ГУМОРУ ТА ДОБРОЗИЧЛИВІСТЬ** – освітньо-педагогічний процес не зводиться лише до передачі й засвоєння наукових знань, тому ці якості необхідні як засіб певного виховного відпочинку від їх змісту.
- КОМУНІКАБЕЛЬНІСТЬ** – уміння спілкуватися зі студентами, емоційна гнучкість поведінки.
- ВАРІАТИВНІСТЬ** – здатність використовувати різні підходи до технології виховання, націленого на:
 - відтворення досвіду попередніх поколінь, їх ідеалів і цінностей;
 - формування гнучкого/діалектичного способу мислення;
 - прийняття ймовірних рішень у сфері професійної діяльності;
 - готовність до адекватних дій в умовах невизначеності.
- ТОЛЕРАНТНІСТЬ** – готовність до спокійного й виваженого сприйняття плюралізму думок, підходів, ідей задля вирішення проблем навчально-освітнього процесу, який відбувається в умовах усталеної демократії.
- ІНТЕЛІГЕНТНІСТЬ** – високий рівень загальної культури, органічно трансформований в бездоганну морально-етичну поведінку, завдяки чому людина/викладач стає прикладом для наслідування, набуває якості харизматичної особи.
- ЧЕСНІСТЬ І ПОРЯДНІСТЬ** – якісне виконання своїх обов'язків як у професійному сенсі, так і заради забезпечення національних інтересів України.

КОДЕКС ЧЕСТІ СТУДЕНТА МЕДИЧНОГО УНІВЕРСИТЕТУ

Для вченої й освіченої людини жити — значить мислити.

Цицерон

Студент! Пишайся університетом, шануй його, відмінно навчайся і мужній у ньому!

Будучи студентом університету, беру на себе виконання основних моральних та етичних норм і правил цього навчального закладу:

Дотримуватись законів України, статуту та правил внутрішнього розпорядку університету.

Бути гідним і достойним громадянином України.

Бути патріотом України та свого університету, докладати максимум зусиль для оволодіння теоретичними та спеціальними знаннями, практичними, професійними навичками, необхідними спеціалісту вищої кваліфікації.

Використовувати набуте знання на благо своєї Вітчизни.

Виконувати графік навчального процесу, своєчасно складати заліки й іспити.

Брати активну участь у науковому, культурному, спортивному та громадському житті університету.

Поважати викладача як людину та особистість.

Дотримуватися правил співіснування, взаємоповаги та взаємодопомоги серед студентів університету.

Свято берегти та примножувати славні традиції свого народу та університету.

Зберігати та примножувати матеріально-технічну базу університету.

У свою чергу університет забезпечує права студента на:

Вибір форми навчання.

Безпечні умови навчання, праці та побуту.

Трудову діяльність у позанавчальний час.

Користування навчальною, науковою, виробничою, культурною, спортивною, побутовою та оздоровчою базами ЗДМУ.

Участь у науково-дослідних роботах, конференціях, симпозіумах, виставках, конкурсах

Участь в обговоренні та вирішенні питань удосконалення навчально-виховного процесу, науково-дослідної роботи, призначенні стипендій, організації дозвілля, побуту, оздоровлення.

Пільговий проїзд студентам, які навчаються за денною формою навчання, та студентам, що навчаються на контрактній основі, у порядку, встановленому Кабінетом Міністрів України

Забезпечення гуртожитком у порядку, встановленому Кабінетом Міністрів України.

Отримання стипендії відповідно до законодавства.

Моє студентське життя повинно пройти під гаслом "Честь і гідність!"

ВИХОВНА РОБОТА КУРАТОРА АКАДЕМІЧНОЇ ГРУПИ – ВАЖЛИВА ЛАНКА В ДІЯЛЬНОСТІ КАФЕДРИ

Для забезпечення постійного управління навчально-виховним процесом кожній академічній групі першого і другого курсів наказом ректора ЗДМУ на початку навчального року призначають куратора (наставника). Куратор разом зі студентами складає план виховної роботи на навчальний рік, який затверджує заступник декана факультету з виховної роботи. План узгоджується з Радою гуманітарної освіти та виховної роботи ЗДМУ та Радою факультету.

При організації виховної роботи викладачу-наставнику слід виходити з того, що студентська група – це центр формування фахівця. Навчальна студентська група – складне й багатогранне соціальне явище. Одним із головних напрямків організаційно-виховної роботи в академічній групі під керівництвом викладача-наставника є формування студентського колективу на основі високої зацікавленості, спрямованої перш за все на навчальну діяльність, шляхом створення культури навчання та його високої якості.

Досвід нашого університету свідчить, а практика підтверджує, що об'єднання індивідуальностей в студентський колектив не є одноразовим актом, а передбачає копійку роботу наставника й поділяється, принаймні, на чотири основних етапи. Перший – управління й організація групи цілком тримається на вимогах наставника. Це вихідний стан групи, якій ще тільки-но необхідно стати колективом. Другий – в групі відбулося формування активу, який, підтримуючи наставника, починає ставити вимоги до колективу. Третій – з'являється вимогливість колективу студентської групи до кожного студента. Четвертий – кожний студент групи набуває і посилює вимогливість до себе і до товаришів.

У складний і відповідальний період початкового становлення групи в якості колективу викладач-наставник разом зі студентами повинен визначити найбільш важливі й перспективні – як індивідуальні, так і групові – стратегічні й тактичні завдання, шляхи та засоби їх реалізації.

Це передбачає формування раціональної організаційної структури групи, створення дієздатного активу студентів, визначення і конкретизацію необхідних соціальних ролей членів групи, вміння глибоко розбиратись у специфіці міжособистісних стосунків, не допустити утворення мікрогруп із числа малоактивних і пасивних студентів, ізоляції окремих з них.

Одне з головних завдань викладача-наставника – створення здорового морально-психологічного клімату в групі, виявлення інтересів студентів, їх здібностей для залучення до участі в науковій роботі, культурно-спортивних заходах, що сприятиме формуванню загальнолюдських ціннісних орієнтацій. У понятті «ціннісна орієнтація» ми вбачаємо комплекс світоглядних, політичних і моральних цінностей, що впливають на світосприйняття й життєву позицію особистості студента.

Студенти, особливо молодших курсів, відчувають чималі труднощі у навчанні. Не випадково більше 90% студентів перших і других курсів за результатами останнього соціологічного дослідження в університеті висловилися за відродження роботи інституту-кураторів.

З якими проблемами зустрічається студент, вступивши до ВНЗ? Це, передусім, нова, порівняно із середньою школою, організація навчання, великий обсяг самостійної роботи, брак навичок з цієї роботи, невміння працювати з книгою, слухати і конспектувати лекції і т.д. Якраз у подоланні цих труднощів велику організаторську роль мають відігравати викладачі-наставники.

План організаційно-виховної роботи куратора академічної групи медуніверситету також передбачає ознайомлення з: а) правилами та обов'язками студентів; б) «Правилами внутрішнього розпорядку» у ВНЗ, умовами проживання в гуртожитках, вимогами Статуту ВНЗ; в) організацією виховної роботи серед студентів групи, які проживають у гуртожитках; г) організацією та проведенням зустрічей студентів академічної групи з державними діячами, ветеранами праці, учасниками АТО та ООС, працівниками культури і мистецтва, правоохоронних органів, органів здоров'я; д) духовно-культурними надбаннями музеїв, театрів, естрадно-концертних програм, художніх виставок, екскурсій.

Діяльність куратора академічної групи медуніверситету спрямована на:

- формування культури і професійних якостей сучасного спеціаліста;
- набуття студентами групи сучасного досвіду успадкування духовних надбань українського народу;
- залучення студентів до наукової роботи, проведення національно-культурної, просвітницької та організаційно-педагогічної роботи серед молоді;
- формування історичної пам'яті, національної свідомості, гідності та чіткої громадянської позиції студента;
- допомогу студентам в оволодінні новим інтелектуальним баченням світу і свого місця в ньому, розвиток здібностей особистості, їх повноцінну реалізацію в різних видах діяльності;
- постійне співробітництво, співтворчість зі студентським активом та органами студентського самоврядування, молодіжними творчими об'єднаннями, рухами, а також організацію життєдіяльності колективів академічних груп, розвиток ініціативи, творчості, самостійності, набуття організаторських знань, умінь і навичок;
- активне залучення студентів до управління навчально-виховним процесом шляхом передачі реальних прав і повноважень у розв'язанні різноманітних проблем життя, створення здорового морально-психологічного клімату в академічній групі;
- проведення виховної роботи зі студентами, які мешкають у гуртожитках, сприяння організації їх здорового способу життя, вирішення житлово-побутових проблем;
- постійне проведення психолого-педагогічної діагностики рівня інтелектуального розвитку та моральної вихованості студентів;
- участь у роботі вченої ради факультету, засідань кафедр при обговоренні питань, пов'язаних із роботою групи та окремих її студентів;
- відвідування аудиторних або індивідуальних занять групи;
- внесення пропозицій ректорату, деканатам, профкому про матеріальне заохочення кращих студентів і притягнення до відповідальності порушників навчальної і трудової дисципліни;
- залучення до виховного процесу батьків студентів;
- спонукання студентів до активної протидії проявам аморальності, правопорушень, бездуховності, антигромадській діяльності, вживанню наркотичних речовин, алкогольних напоїв, тютюнопаління.

ВОЛОНТЕРСЬКА ДІЯЛЬНІСТЬ

Діяльність волонтерських організацій в Україні регулюється законами України від 01.07.2014 №1556-VII «Про вищу освіту», від 19.04.011 № 3236-VI «Про волонтерську діяльність», Указом Президента України від 25.06.2013 № 344 «Про Національну стратегію розвитку освіти в Україні на період до 2021 року», наказом Міністерства освіти і науки України від 16.06.2015 №641 «Про затвердження Концепції національно-патріотичного виховання дітей і молоді, Заходів щодо реалізації Концепції національно-патріотичного виховання дітей і молоді та методичних рекомендацій щодо національно-патріотичного виховання у загальноосвітніх навчальних закладах», листом Міністерства освіти і науки, молоді та спорту України від 01.03.2012 № 1/11-

2863 «Щодо волонтерської діяльності», листом МОЗ України від 16.02.2012 № 08.01-47/206 щодо сприяння розвитку волонтерського руху, в яких встановлені основні вимоги до волонтерських організацій, врегульовано відносини з волонтерами, закріплено правовий статус волонтерів, джерела фінансування тощо.

Волонтерська діяльність у ВНЗ проводиться за такими напрямками:

- надання соціальних послуг громадянам, які перебувають у складних життєвих обставинах (інвалідність, часткова втрата рухової активності у зв'язку з різними життєвими обставинами, відсутність житла або роботи, наслідки стихійного лиха, катастроф тощо);

- надання соціальних послуг дітям та молоді у зв'язку з інвалідністю, хворобою, сирітством, безпритульністю, малозабезпеченістю, конфліктами і жорстоким ставленням у родині.

- шефство над ветеранами праці, воїнами АТО та ООС.

- надання допомоги українській армії та добровольчим батальйонам.

- лікування поранених внаслідок бойових дій на Сході України.

Склад волонтерських загонів з числа студентів та лікарів-інтернів у навчальних закладах затверджений наказом ректора.

Зразки соціологічних анкет для кураторів і студентів

Примірник анкетування студентів 1-го курсу

Анкета студента _____ курсу _____ факультету ЗДМУ
групи _____

(ПІБ студента)

дата народження: _____ р.

Адреса місця проживання на момент навчання у ЗДМУ та контактний телефон: _____

Адреса _____ місця _____ постійного _____ проживання: _____

Батьки (ПІБ, місце роботи, контактні телефони):

мати _____

батько _____

Хобі, _____ улюблені _____ заняття, _____ захоплення: _____

Анкета

Для ознайомлення студентів із Законом „Про вищу освіту” можна використати соціологічну анкету, в якій навести питання, що безпосередньо впливають із його положень.

Так, Розділ IX „Організація освітнього процесу”, безперечно, має зацікавити як викладачів, так і студентів. Ст.47, п.1 визначає зміст освітнього процесу, який провадиться „через систему науково-методичних і педагогічних заходів та спрямована на передачу, засвоєння, примноження і використання знань, умінь та інших компетентностей у осіб, які навчаються, а також на формування гармонійно розвиненої особистості”. Наступні статті визначають ці заходи та засоби. Ст.49, п.1 говорить про очну (денну, вечірню) та заочну (дистанційну) форми навчання, а в п.2

йдеться: „Форми навчання можуть поєднуватися”. Ось тут і варто провести опитування як студентів, так і викладачів з питання про форми поєднання.

ШАНОВНІ СТУДЕНТИ!

З метою поліпшення якості навчання просимо Вас дати відповіді на пропоновані варіанти запитань.

Закон України „Про вищу школу” дозволяє поєднувати очну (денну та вечірню) та заочну (дистанційну) форми навчання.

1. Чи є у Вас бажання деякі предмети складати за:
 - заочно: так ні
 - дистанційно: так ні (потрібне підкреслити, обвести кружком)
2. Які саме предмети Ви б погодились складати за цими формами?
 - суспільно-гуманітарні
 - факультативні
 - незначні за кількістю кредитів
 - позначте конкретні предмети _____
3. Чи вважаєте Ви себе здатним до пізнавальної самоорганізації вільного часу в разі переходу на часткове заочне (дистанційне) навчання?
 - впевнений в цьому
 - думаю, що зможу
 - не переконаний
4. З якої причини Ви б хотіли поєднати очну та елементи заочної освіти? Відповіді подайте в порядку значимості, позначивши їх місце цифрами від 1 до 6.
 - мати вільний час
 - мати можливість працювати для отримання коштів для життя
 - деякі навчальні предмети я вивчав самостійно до ВНЗ
 - не задовольняє рівень викладання деяких предметів
 - певні предмети заважає сприймати велика кількість студентів у групі
 - самостійне вивчення більш свідоме, бо відповідає власному інтересу
 - дайте свій варіант
5. Як Ви розумієте творчу діяльність в умовах навчання у виші? (Пронумеруйте за значимістю).
 - кожне заняття має відкривати щось невідоме
 - викладачі повинні давати індивідуальні пошуково-дослідницькі завдання
 - має бути можливість вибору дослідницьких проблем, вирішення яких порівнюється до складання заліку, підсумкового модуля, іспиту
 - має бути навчальний предмет „Пізнання як творчість та творча діяльність”
 - дайте свій варіант
6. Чи відчули Ви якісну відмінність між навчанням у школі та ВНЗ?
 - так - ні - якоюсь мірою
7. Якщо відчули, то в чому вона? (Пронумеруйте пункти за значимістю).
 - методах проведення занять
 - предмети більш складні для розуміння
 - інтелектуальний рівень студентів більш високий
 - вражає інтелект викладачів
 - Ваш варіант
8. Чи відчули Ви вплив студентського самоврядування на організацію освітнього процесу?
 - так - якоюсь мірою - ні - нічого не знаю про нього
9. Позначте, будьте ласкаві, такі дані про себе:
 - вік - стать - курс - факультет

ЩИРО ДЯКУЄМО ЗА СПІВТВОРЧІСТЬ!!!

ШАНОВНІ КУРАТОРИ ТА ЗАСТУПНИКИ ЗАВ. КАФЕДР З ВИХОВНОЇ РОБОТИ!

Закон України „Про вищу освіту” у Ст.50 п.3 зазначає: „Вищий навчальний заклад має **право** встановлювати інші форми освітнього процесу та види навчальних занять” (НЗ). Йдеться про звичні традиційні форми, перераховані в п. 1 – „навчальні заняття, самостійна робота, практична підготовка, контрольні заходи”, та п.2, де наведені види НЗ – „лекція; лабораторне, практичне, семінарське, індивідуальне заняття; консультація”. Будь-ласка, висловіть свої міркування щодо „інших форм освітнього процесу та видів НЗ”.

Примітка. Суспільству заважає рухатись шляхом новацій консерватизм традицій, які „як кошмар тяжіють над сучасниками” (К Маркс). Складається ситуація, коли „мертвий хапає живого”. Це характерно для масової свідомості. Якщо ми професорсько-викладацький склад ВНЗ, то маємо йти шляхом творчого, а не консервативного мімесису.

Пропонуємо тестові запитання, мета яких – здійснити мізковий (інтелектуальний) штурм, брейнстормінг, а не відразу ж впровадити в освітній процес. Наведені варіанти йдуть від викладача суспільно-гуманітарних дисциплін. Тому прохання неодмінно, по-перше, пронумерувати за значимістю наведені варіанти, по-друге, запропонувати свої, адже є специфіка навчальних дисциплін.

1. Що нового, крім традиційних форм НЗ (лекція, лабораторне, семінарське, практичне, індивідуальне заняття, консультація) Ви можете запропонувати?

А. Навчальні заняття можуть бути:

- дистанційними
- по скайпу
- Ваші варіанти

Б. Самостійна (традиційні – інд. заняття, курсові та дипломні проекти) робота може здійснюватись як:

- творчими групами самих студентів
- у співпраці з аспірантами
- у співпраці зі старшокурсниками
- Ваші варіанти

В. Практична підготовка (традиційні – ознайомча, навчальна, стажування) може бути:

- за власним планом
- робота за фахом
- винахід
- раціоналізаторська пропозиція
- написання наукової статті
- Ваші варіанти

Г. Контрольні заходи (традиційні – поточний та підсумковий контроль) можуть бути:

- колоквіум
- позапланова (несподівана) перевірка знань
- інший викладач
- заняття з раніше складених навчальних предметів
- тести з миттєвими відповідями
- змагання на інтелектуального переможця на занятті
- Ваші варіанти

2. Які новації Ви можете запропонувати щодо видів НЗ?

А. Лекції можуть бути:

- проблемно-пошуковими, а не звичним повідомленням відомого викладачам;
- години на лекції слід зменшити, щоб всі вони були проблемними;
- лекції у вигляді студентських конференцій;
- кількість студентів на лекціях має бути оптимальна – не більше 25 студентів;

- перші 45 хв. всі студенти знайомляться з матеріалом, а другі поясненням лектором незрозумілого;

- лекції мають проводитись одночасно двома лекторами у вигляді дискусій між ними;
- обов'язково (дуже бажано) запропонуйте свої варіанти.

Б. Лабораторні заняття можуть бути:

- під керівництвом кращих студентів старшокурсників
- під керівництвом аспірантів
- у вигляді наукових експериментів
- наведіть свої варіанти.

В. Практичні заняття можуть бути:

- знайомство з діяльністю видатних фахівців
- спроба формулювання робочих гіпотез
- завдання з полагодження приладів, інструментів
- завдання на вирішення якоїсь проблеми певними групами в одній групі
- наведіть свої варіанти.

Г. Семінарські заняття можуть бути у вигляді:

- конференцій
- змагань двох підготовлених груп студентів
- обговорень підготовлених тем
- обговорень несподіваних для студентів тем
- письмових відповідей
- виконання тестових завдань
- дискусії інтелектуальних лідерів знань
- дискусії студентів-інтелектуалів з викладачами
- Ваші варіанти.

Д. Індивідуальне заняття може бути у вигляді:

- виконання проблемних завдань, виданих викладачем
- виконання проблемних завдань, обраних самим студентом
- написання наукових статей або тез
- вибору студентами такої форми навчання
- створення самими студентами науково-дослідницьких груп
- складання певних тем за власним графіком
- Ваші варіанти

Є. Консультації можуть бути:

- перевірочними
- для підказок у вирішенні заданих творчих завдань
- для поглиблення знань
- передачі досвіду формування знань, умінь і навичок
- Ваші варіанти

3. На Вашу думку, новації мають впроваджуватись на:

- окремих факультетах
- окремих курсах
- окремих спеціальностях
- для тих викладачів, які обґрунтують методику їх проведення
- для студентів, які обрали такі форми навчання
- Ваші варіанти

4. Дані про Вас: вік - ; стать - ; професор доктор наук - ; доцент - ; кандидат наук – старший викладач; викладач; аспірант.

ЩИРО ДЯКУЄМО ЗА СПІВТВОРЧІСТЬ!!

P.S. Можна обміняти анкети зі студентами – буде цікаво.

ТЕХНІЧНЕ ЗАВДАННЯ

на виконання соціологічного дослідження на тему «Вияв рівня пізнавальних здібностей студентів і пошук ефективних засобів їх розвитку»

Вихідна гіпотеза. Не у всіх студентів є, по-перше, достатньо розвинений пізнавальний інтерес; по-друге, суттєвими є відмінності соціального характеру, примножені відмінностями природних/вроджених якостей; по-третє, вибір професії не завжди є свідомим; по-четверте, рівень вихідних знань суттєво відрізняється у студентів однієї групи; по-п'яте, є значні відмінності в очікуваннях відносно майбутньої професії.

У зв'язку з цим засобами соціології та соціальної психології **потрібно визначити:**

- рівень розвиненості пізнавально-дослідницького інтересу;
- визначити мотивацію вибору професії;
- спрямованість свідомості – інтроверти, екстраверти: раціональні та сенсорні;
- рівень соціалізації – лідер чи виконавець;
- різнобічність пізнавальних інтересів і потреб;
- розвиненість інтелекту, його гнучкість, сприйнятливність до нового;
- життєві орієнтири, пов'язані з професією;
- здатність до саморозвитку;
- сила волі, необхідна для подолання труднощів у пізнанні;
- методи формування академічної групи.

Очікувані результати. Формувати навчально-освітній процес, в якому б академічні групи максимально, настільки це можливо, створювались на основі принципу «подібне притягується до подібного», на основі чого тільки й можливий додатковий імпульс для саморозвитку людини в якості творчої особистості. Ще одне: академічна група, створена за таким принципом, може стати соціалізованим суб'єктом пізнавально-дослідницької діяльності, а не механічною сукупністю індивідів.

Люди хочуть робити те, що вони **повинні** робити. Це, власне кажучи, якраз і визначає соціальну структуру суспільства. Соціальний характер досить стійкий, а тому свідомість індивідів не може змінитись революційно. Не можна також розраховувати, що, змінивши свідомість людини, можна започаткувати гуманістичний тип суспільства, утвердити новий тип соціального характеру. Тобто, він є реальним базисом суспільства і його слід досліджувати в першу чергу. (На основі вчення Е.Фромма).

КОНТРОЛЬНИЙ ЗАМІР МОТИВАЦІЇ ДО НАВЧАННЯ У ВНЗ

З метою об'єктивного знайомства з початковим рівнем знань студентів, які тільки-но вступили до ВНЗ, просимо Вас дати відповіді на такі питання.

1. Ваша мотивація вибору Запорізького медуніверситету:

- хочу бути лікарем (провізором)
- тут більше бюджетних місць
- порадили батьки, які є професійними медиками (провізорами)
- є бажання лікувати своїх рідних і близьких друзів і знайомих
- це прибуткова професія
- не зарахували до інших ВНЗ
- в інших медуніверситетах неякісна освіта і хабарництво

Просимо виділити цифрами 1,2,3 найважливіші мотиви вибору майбутньої професії. Можна пронумерувати всі пункти по значимості.

2. Чим, на Вашу думку, відрізняється загальноосвітня і вища школа?

- загальноосвітня не дає професії
- глибиною знань з навчальних предметів
- якісним складом викладачів
- необхідністю самостійного мислення

- формуванням відповідальності за якісний рівень знань

- науковим, а не популярним рівнем знань

Також позначте цифрами головні відмінності

3. Яка, на Вашу думку, різниця між вчителем загальноосвітньої школи і викладачем ВНЗ? – наведіть декілька відмінностей

4. Що таке мислення як **пізнавальна** діяльність? – дайте коротке визначення

5. Що таке якість знань? – дайте коротке визначення

6. Що таке *об'єктивне* знання? –

7. Чи відчули Ви якісні зрушення свідомості у зв'язку зі вступом до ВНЗ?

Значною мірою Якоюсь мірою Буденна справа Не відчув

8. Якщо відчули, то які саме:

- певні душевні побоювання відносно нового незвичного стану

- гордість

- почуття дорослості

- почуття відповідальності

Виділіть два головних

8. Чи вважаєте Ви, що ЗНО відображає справжній рівень Ваших знань?

Так Якоюсь мірою Важко відповісти Ні

Щиро дякуємо за відповіді! **Нехай щастить!**

Шановні студенти!

З метою покращення навчально-освітнього процесу як водночас процесу навчально-виховного впливу викладача на студента і навпаки, кафедра суспільних дисциплін просить Вас відповісти на поставлені запитання соціологічної анкети. Розставте, будь-ласка, цифрами запропоновані варіанти питань 1,2,5,9-11,16 в порядку їх значимості для Вас.

1. Як Ви розумієте виховний вплив на Вашу свідомість навчальних предметів? Це:

а) зміст навчальних предметів викликає в нас певний пізнавальний інтерес;

б) це залежить від того, що таке «виховний вплив»;

в) після засвоєння НП інтерес до нього починає визначати мотивацію нашої поведінки;

г) навчальний процес відволікає від нерозумних дій;

д) інтерес до НП викликає бажання більш поглибленого його вивчення;

е) зацікавленість у НП викликає повагу до викладача, бажання спілкуватись із ним на додаткових консультативних заняттях.

є) Ваш варіант

2. Виховання це:

а) знання норм поведінки людини в колективі, суспільстві;

б) знання свого покликання;

в) вміння подолати негативні прояви характеру;

г) набуття навичок прогнозованої поведінки;

д) розвиток здібностей різними засобами впливу на людину.

е) Ваш варіант

3. Дайте оцінку ефективності навчально-виховної роботи на факультеті:

а) ефективна б) не ефективна в) складно сказати г) не відчуваю зовсім

4. Які структури та відповідальні особи здійснюють відчутний на Вас виховний вплив?

а) деканат б) заступники зав. кафедр з вих. роботи в) куратори груп г) інші

5. Яким чином, на Вашу думку, викладачі демонструють Вам свою вихованість?

- а) належним способом поведінки;
- б) чемністю і ввічливістю у спілкуванні зі студентами;
- в) достатньо високою загальноосвітньою ерудицією;
- г) готовністю до безкорисливої допомоги;
- д) всебічним освітньо-виховним потенціалом НП;
- е) очевидною непідкупною відданістю своїм предметам;
- є) єдністю внутрішнього душевного змісту зі своїм зовнішнім іміджем;
- ж) Ваш варіант

6. Якщо вони **не демонструють** цих якостей на рівні, здатному викликати бажання наслідувати їм, то через те, що їм не вистачає цих якостей. Назвіть, будь-ласка, три з вище зазначених, розставивши їх у порядку недостатності.

1 _____ 2 _____ 3 _____

7. Дайте оцінку за 5-ти бальною шкалою вагомість впливу наступних виховних чинників:

- а) особистий приклад викладача
- б) дисциплінарні заходи (певні покарання за порушення дисципліни)
- в) роз'яснювально-виховні бесіди
- г) Ваша пропозиція

8. Дайте оцінку ефективності навчально-виховної роботи куратора Вашої групи:

- а) ефективна б) малоефективна в) зовсім не ефективна г) нічого про неї невідомо

9. Чи потрібні Вам куратори груп? – Так – Ні – Не знаю

10. Якщо Ви відповіли „так”, тоді яку допомогу від них Ви б хотіли отримати:

- а) пораду з певних життєвих ситуацій
- б) допомогу в адаптації до студентського життя
- в) бачити в ньому „духовного” наставника
- г) допомогу в наданні консультативних занять зі складних НП
- д) організувати певну форму відпочинку
- е) Ваш варіант

11. Якщо відповіли „ні”, то з яких мотивів:

- а) я самодостатня людина
- б) опікунство не відіграє позитивної ролі у становленні характеру
- в) вони відносяться до своїх обов'язків формально
- г) більше моралізують, ніж в чомусь допомагають
- д) фактично не проводять ніякої роботи
- е) Ваш варіант

12. Викладачі яких кафедр найбільшою мірою вплинули на Ваш духовний і душевний потенціал?

- а) суспільних дисциплін
- б) культурології та українознавства
- в) загальнонаукових дисциплін
- г) спеціальних (фахових)
- д) іноземних мов
- е) фізичної реабілітації

13. Назвіть, будь-ласка, прізвища декількох викладачів, які суттєво вплинули на ваш світогляд -

14. Чи доводилося Вам давати викладачам хабарі?

- а) так б) ні. Якщо так, то з ініціативи: а) викладача б) власної

15. Наскільки часто в процесі вивчення фахових дисциплін у Вас виникає потреба в обговоренні проблем професійно-етичного характеру?

- а) часто б) нечасто в) взагалі не виникає

16. Чи відчуваєте Ви виховний вплив на свою свідомість органів студентського самоврядування?

Так - ні - якоюсь мірою - це вигідно лише його керівництву

17. Чи знайомі Ви зі змістом Закону України „Про студентське самоврядування”?

так - ні - навіть не чув про його існування

18. Як Ви оцінюєте роботу деканату:

а) як суто адміністративно-розпорядчу

б) як „каральний” орган

в) як центр організації навчального процесу

г) як виховний орган

д) деякі його функції слід передати органам студентського самоврядування

е) Ваш варіант

19. Назвіть прізвище куратора Вашої групи –

20. Назвіть прізвище заст.. декана з виховної роботи -

21. Ваша стать – чол. – жін.

22. Спеціальність:

а) лікувальна справа

б) педіатрія

в) стоматологія

д) лабораторна діагностика

е) косметологія

є) провізори

23. Курс -

Щиро дякуємо за співпрацю!

ШАНОВНИЙ СТУДЕНТЕ!

Просимо Вас відповісти на декілька запитань, які характеризують Ваше розуміння сутності виховного формування загалом, громадянського зокрема, та подати короткі пропозиції щодо цього напрямку діяльності колективу університету.

Дуже бажано запропоновані варіанти **пронумерувати** за значимістю, первинністю.

1. Формування свідомості це:

- розвиток морально-етичних норм поведінки людини в суспільстві;

- виявлення та сприяння розвитку властивих людині пізнавальних здібностей;

- прищеплення людині вироблених історією людства, суспільства, народу, колективами та родинами, необхідних для життя практичних навичок і умінь;

- Ваша думка _____

2. Хто, на Вашу думку, має бути суб'єктом формування свідомості?

- родина;

- заклади освіти;

- виробничі колективи;

- держава;

- це має бути процесом самовиховання;

-Ваша думка _____

3. Людина як громадянин це:

- та, якій виповнилось 16 років;

- суб'єкт наданих їй законом прав;

- суб'єкт зобов'язуючого права;

- суб'єкт користування свободою розумної, а не свавільної, волі;

- об'єкт формування правосвідомості;

-Ваша думка _____

4. Формування громадянської свідомості це:
- просвітницька правова діяльність суб'єктів виховання;
 - процес формування правосвідомості самою людиною;
 - повсякденне життя у громадянському типі суспільства та правовій державі;
 - постійна громадська активність через участь у громадських організаціях
 - Ваша думка _____

5. Якщо мозок як матеріальний носій свідомості людини запрограмований генетично, то, на Вашу думку, настільки ефективними є засоби впливу на її змістовне формування соціокультурних чинників?

- повністю ефективні - незначною мірою - зовсім неефективні

6. Чи не є, на Вашу думку, процес формування громадянської свідомості порушенням гарантованих Конституцією прав студента на свободу світогляду?

- так - якоюсь мірою - ні - як інакше?

7. Ваша стаття - жіноча - чоловіча

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ РІВНЯ ЕФЕКТИВНОСТІ ВИХОВНОГО ПРОЦЕСУ

Оцінювання діяльності викладача-куратора академічної групи здійснюється в кінці кожного семестру.

Критеріями ефективності управління системою виховної роботи на рівні куратора академічної групи є:

- рівень вихованості майбутніх фахівців;
- активність, згуртованість групи, суспільно-корисний характер діяльності групи;
- стабільний режим роботи академічної групи, відсутність серйозних випадків порушень навчальної і трудової дисципліни;
- позитивна мотивація, що виявляється у навчально-пізнавальній, науково-дослідній та інших видах діяльності студентів;
- мікроклімат у групі, що сприяє самореалізації особистості кожного студента;
- різноманітність форм виховної та позааудиторної роботи, що сприяє самореалізації особистості кожного студента;
- рівень розвиненості студентського самоврядування у групі;
- участь групи у заходах, починаючи з факультетських та університетських і закінчуючи міськими та загальнодержавними;
- створення сприятливих умов проходження адаптаційного періоду студентами I-го курсу;
- набуття студентами досвіду соціально відповідальної поведінки.

Результатом виховної діяльності куратора та заступника зав. кафедри з виховної роботи має бути високий рівень вихованості студентів. Під вихованістю в педагогічному процесі розуміють комплексну властивість особистості, яка характеризується наявністю і рівнем сформованості в неї суспільно і професійно значущих якостей, що відображають мету навчально-освітнього способу виховання.

Зразок звіту про проведення виховної роботи на кафедрі

1. План виховної роботи кафедри:

Складений згідно вище наведених нормативних документів, наказів, і т.ін. та звіт за період з 01.09.2018 по 01.06.2019.

2. Проведено такі виховні заходи зі студентами:

дата ----- назва заходу ----- відповідальний за проведення

3. На кафедральних засіданнях заслухані питання щодо підвищення виховної направленості освітнього процесу .
4. Виконання статті 48 Закону України «Про вищу освіту»: Мовою викладання у ВНЗ є державна українська мова.
5. Виховна робота у гуртожитках.
6. Участь у волонтерському русі (в яких акціях, хто і коли).
7. Моніторинг морального клімату на кафедрі.
8. Кращі викладачі кафедри з виховної роботи.
9. Зафіксовані такі порушення _____
10. Здійснено такі заохочення _____
11. Ваші пропозиції щодо покращення виховної роботи .

Знамені дати, події, ювілеї на 2019 – 2020 навчальний рік

ВЕРЕСЕНЬ 2019

1 День знань.

1 - 80-ті роковини початку Другої світової війни (01.09.1939).

2 Закінчення Другої світової війни (1945). Підписано Акт про беззастережну капітуляцію Японії.

8 Міжнародний день писемності.

8 - 75-ті роковини початку депортації українців з Лемківщини, Надсяння, Холмщини, Південного Підляшшя, Любачівщини, Західної Бойківщини у 1944-1951 роках (вересень 1944, день пам'яті - 08.09).

9 - 250 років від дня народження Івана Петровича Котляревського (1769-1838), українського письменника.

10 - 125 років від дня народження Олександра Петровича Довженка (1894-1956), українського письменника, режисера.

11 - 155 років від дня народження Павла Арсеновича Грабовського (1864-1902), українського поета.

14 День українського кіно.

17 - 155 років від дня народження Михайла Михайловича Коцюбинського (1864-1913), українського письменника.

18 - 90 років з дня народження Алли Горської (1929-1970), художниці, учасниці правозахисного руху.

20 - 90 років з дня народження Івана Світличного (1929-1992), літературознавця, мовознавця, поета, перекладача, політв'язня радянського режиму;

21 День фармацевтичного працівника

22 День партизанської слави.

28 100 років від дня народження Василя Олександровича Сухомлинського (1918–1970), українського педагога, письменника, публіциста, громадського діяча

30 Всеукраїнський день бібліотек.

ЖОВТЕНЬ 2019

1 День ветерана.

1 Міжнародний день людей похилого віку

4 Всесвітній день учителя. День працівника освіти.

7 Міжнародний день лікаря

10 - 130 років з дня народження Михайла Драй-Хмари (1889-1939), поета, літературознавця, репресованого.

14 Покрова Пресвятої Богородиці

14 Днем захисника України.

14 День українського козацтва.

15 - 205 років від дня народження Михайла Юрійовича Лермонтова (1814-1841), російського письменника, поета.

19 - 140 років з дня народження Миколи Порша (1879-1944), політичного діяча, економіста, члена Української Центральної Ради.

21 - 186 років від дня народження Альфреда Нобеля (1833-1896), шведського інженера-хіміка, засновника щорічної міжнародної премії, що присуджується за найважливіші наукові дослідження і відкриття.

24 День Організації Об'єднаних Націй.

26 - 200 років з дня народження Миколи Терещенка (1819-1903), громадського діяча, підприємця, мецената.

27 жовтня - 100 років з дня народження Івана Лисяка-Рудницького (1919-1984), історика, політолога, публіциста.

28 День визволення України від нацистських загарбників (1944).

ЛИСТОПАД 2019

9 День преподобного Нестора Літописця

9 День української писемності та мови.

9 - 200 років від дня народження Івана Сергійовича Тургенєва (1818–1883), російського письменника.

13 - 130 років з дня народження Остапа Вишні (справжнє ім'я та прізвище - Павло Губенко) (1889-1956), письменника-сатирика, гумориста, перекладача;

16 Міжнародний день толерантності.

17 Міжнародний день студента.

18 листопада - 160 років з дня народження Костя Левицького (1859-1941), державного та громадського діяча, першого голови уряду ЗУНР.

21 День Гідності та Свободи.

23 День пам'яті жертв голодоморів.

27 - 140 років від дня народження Грицька Абрамовича Чупринки (1879—1921), українського поета.

29 - 120 років від дня народження Григорія Михайловича Косинки (справжнє ім'я та прізвище - Григорій Стрілець) (1899—1934), українського письменника, перекладача.

ГРУДЕНЬ 2019

1 Всесвітній день боротьби зі СНІДом

3 Міжнародний День людей з інвалідністю

5 Міжнародний день добровольців в ім'я економічного і соціального розвитку. Міжнародний день волонтерів.

6 День Збройних Сил України.

6 – 120 років з дня народження Олександра Оглоблина (1899-1992), історика, архівіста, президента Української вільної академії наук у США.

14 День вшанування учасників ліквідації наслідків аварії на Чорнобильській АЕС.

19 Святителя Миколая Чудотворця.

24 – Католицьке Різдво

19 – 100 років з дня народження Миколи Лукаша (1919-1988), поета, перекладача, лінгвіста, літературознавця.

СІЧЕНЬ 2020

1 Новорічне свято

1 День Святого Петра Могили

6 Святвечір перед Різдвом Христовим

7 Різдво Христове

- 8 - 85 років від дня народження Василя Андрійовича Симоненка (1935-1963), українського поета, журналіста, правозахисника.
- 15 Верховна Рада України затвердила Державний гімн України «Ще не вмерла Україна» (15.01.1992).
- 15 - 95 років від дня народження Євгена Івановича Носова (1925-2002), російського письменника.
- 22 День Соборності України.
- 22 - 245 років від дня народження Андре Марі Ампера (1775-1836), французького фізика та математика.
- 25 День Тетяни.
- 25 - 395 років від дня народження Марусі Чурай (Марії Гордіївни Чурай) (1625-1653), української народної поетеси, авторки широко відомих пісень.
- 27 Міжнародний день пам'яті жертв Голокосту.
- 27 - 230 років від дня народження Петра Петровича Гулака-Артемівського (1790-1865), українського поета, перекладача, педагога, культурно-громадського діяча.
- 28.01 - 160 років від дня народження Антона Павловича Чехова (1860-1904), російського письменника.
- 29 День пам'яті героїв Крут.
- 30 - 90 років від дня народження Всеволода Зіновійовича Нестайка (1930-2014), письменника, класика сучасної української дитячої літератури.

ЛЮТИЙ 2020

- 14 День Святого Валентина
- 15 День вшанування учасників бойових дій на території інших держав.
- 20 День Героїв Небесної Сотні.
- 21 Міжнародний день рідної мови.

БЕРЕЗЕНЬ 2020

- 8 Міжнародний день прав жінок і миру.
- 9 День народження Тараса Григоровича Шевченка (1814-1861), українського поета, художника, мислителя.
- 19 - 90 років від дня народження Ліни Василівни Костенко (1930), української письменниці-шістдесятниці, поетеси.
- 31 - 138 років від дня народження Корнія Івановича Чуковського (справж. — Корнейчуков Микола Васильович) (1882–1969), російського письменника, літературознавця, перекладача, критика.

КВІТЕНЬ 2020

- 1 День гумору і сміху.
- 4 День створення НАТО
- 7 Всесвітній день здоров'я.
- 11 Міжнародний день визволення в'язнів фашистських концтаборів
- 12 Всесвітній день авіації та космонавтики

19 Великдень

26 День Чорнобильської трагедії (1986).

26 - 130 років від дня народження Миколи Костянтиновича Зерова (1890–1937), українського поета, літературознавця, перекладача, педагога.

ТРАВЕНЬ 2020

1 День міжнародної солідарності трудящих.

8–9 Дні пам'яті та примирення, присвячені пам'яті жертв Другої світової війни.

8 Міжнародний день Червоного Хреста і Червоного Півмісяця.

9 День Перемоги над нацизмом у Другій світовій війні.

10 День матері.

12 Міжнародний день медичних сестер

15 Міжнародний день родини.

16 День Європи. Враховуючи стратегічний курс України на європейську інтеграцію, цей День відзначається згідно Указом Президента України (№ 339/03 від 19 квітня 2003 року) у третю суботу травня.

16 День науки

21 День української вишиванки

22 - 180 років від дня народження Марка Лукича Кропивницького (1840–1910), драматурга, актора, режисера, фундатора українського професійного театру.

ЧЕРВЕНЬ 2020

1 Міжнародний день захисту дітей.

1 Всесвітній день батьків.

7 День Святої Трійці

21 День медичного працівника

22 День скорботи і вшанування пам'яті жертв війни в Україні. Відзначається щорічно відповідно до Указу Президента України № 1245/2000 від 17.11.2000 р.

28 День Конституції України.

ЛИПЕНЬ 2020

8 День родини.

28 День хрещення Київської Русі.

28 День пам'яті святого рівноапостольного князя Володимира – хрестителя Київської Русі

СЕРПЕНЬ 2020

12 Міжнародний день молоді.

23 День Державного Прапора України.

24 День Незалежності України (1991).

ПАМ'ЯТНІ ДАТИ ТА ЮВІЛЕЇ 2019 РОКУ

(згідно постанови Верховної Ради України від [№ 2733-VIII від 30.05.2019](#), ВВР, 2019, № 25, ст.103²)

Цього року на державному рівні відзначатимуться такі пам'ятні дати та ювілеї:

I. Відомих подій в Україні:

1000 років з початку правління Ярослава Мудрого, Великого князя Київської Русі (1019);

875 років з часу створення Галицького (Крилоського) Євангелія - однієї з найдавніших книжних пам'яток Київської Русі (1144);

575 років з часу надання Магдебурзького права місту Житомиру (1444);

400 років з часу виходу "Граматики" Мелетія Смотрицького - першого повного видання церковнослов'янської мови в українській редакції (1619);

200 років з часу прем'єри п'єси Івана Котляревського "Наталка Полтавка" на сцені полтавського театру (1819);

185 років з дня заснування Національного педагогічного університету імені М.П. Драгоманова (04.12.1834);

100 років з часу створення Одеської кіностудії (1919);

100 років з часу утворення Національної заслуженої академічної капели України "Думка" (1919);

100 років з часу заснування Інституту проблем ендокринної патології імені В.Я. Данилевського Національної академії медичних наук України (1919);

100 років з часу утворення Інституту травматології та ортопедії Національної академії медичних наук України (червень 1919);

100 років з часу Чортківської наступальної операції Української Галицької Армії ("Чортківської офензиви") (07-28.06.1919);

100 років від початку походу об'єднаних армій Української Народної Республіки (УНР) та Західноукраїнської Народної Республіки (ЗУНР) на Київ та Одесу (11.08.1919);

100 років від початку Першого Зимового походу Армії Української Народної Республіки (06.12.1919);

30 років з часу проведення установчого з'їзду, на якому створено громадсько-політичну організацію "Народний Рух України за перебудову" (08-10.09.1989);

30 років з часу проведення у місті Чернівцях першого фестивалю української сучасної пісні та популярної музики "Червона рута" (17-24.09.1989);

25 років з часу утворення Національного університету "Острозька академія" (1994);

II. Видатних особистостей:

240 років з часу народження Олександра Засядька (1779-1837), інженера-артилериста, конструктора бойових ракет;

9 вересня - 250 років з дня народження Івана Котляревського (1769-1838), письменника, поета, драматурга, громадського діяча, основоположника сучасної української літератури;

10 вересня - 125 років з дня народження Олександра Довженка (1894-1956), письменника, кінорежисера, художника;

18 вересня - 90 років з дня народження Алли Горської (1929-1970), художниці, учасниці правозахисного руху;

20 вересня - 90 років з дня народження Івана Світличного (1929-1992), літературознавця, мовознавця, поета, перекладача, політв'язня радянського режиму;

² <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2733-19#n2>

10 жовтня - 130 років з дня народження Михайла Драй-Хмари (1889-1939), поета, літературознавця, репресованого;

19 жовтня - 140 років з дня народження Миколи Порша (1879-1944), політичного діяча, економіста, члена Української Центральної Ради;

26 жовтня - 200 років з дня народження Миколи Терещенка (1819-1903), громадського діяча, підприємця, мецената;

27 жовтня - 100 років з дня народження Івана Лисяка-Рудницького (1919-1984), історика, політолога, публіциста;

13 листопада - 130 років з дня народження Остапа Вишні (справжнє ім'я та прізвище - Павло Губенко) (1889-1956), письменника-сатирика, гумориста, перекладача;

18 листопада - 160 років з дня народження Костя Левицького (1859-1941), державного та громадського діяча, першого голови уряду ЗУНР;

29 листопада - 120 років з дня народження Григорія Косинки (справжнє ім'я та прізвище - Григорій Стрілець) (1899-1934), письменника, перекладача;

6 грудня - 120 років з дня народження Олександра Оглоблина (1899-1992), історика, архівіста, президента Української вільної академії наук у США;

19 грудня - 100 років з дня народження Миколи Лукаша (1919-1988), поета, перекладача, лінгвіста, літературознавця;

III. Днів пам'яті:

80-ті роковини початку Другої світової війни (01.09.1939);

75-ті роковини початку депортації українців з Лемківщини, Надсяння, Холмщини, Південного Підляшшя, Любачівщини, Західної Бойківщини у 1944-1951 роках (вересень 1944, день пам'яті - 08.09.2019).

Пам'ятні події в історії української медицини

1070 р:

– у Києві велика княгиня Ольга та ігумен Києво-Печерського монастиря Феодосій заснували при Києво-Печерській Лаврі – притулок для хворих та немічних, один з перших лікувальних закладів в Україні-Русі.

1620 р:

– у Луцьку заходами міщан відкрито першу в Україні міську лікарню для хворих – «Лікарню братства милосердя».

1770 р:

– відкрито першу аптеку у м. Кременчук.

1805 р:

– 29 січня – у Харкові відкрито університет з медичним факультетом;

– у Львові закрито університет, а медичний факультет перетворено в Медичну колегію з дворічним терміном навчання.

1840 р:

– 29 жовтня – у Києві відбулося урочисте відкриття одного з перших в Україні Наукового об'єднання лікарів, яке було засноване на 3 роки пізніше, ніж Королівське медичне товариство у Відні, та на 20 років раніше від Московського товариства лікарів.

1865 р:

– у Києві професор медичного факультету Ю.К.Шимановський (1829–1868) у праці «Операції на поверхні людського тіла» вперше в світовій практиці описав вільне перещеплення шкіри;

– заснування Одеського науково-медичного центру;

– професор Харківського університету Іван Павлович Лазаревський (1829–1902) запропонував першу модель прямих акушерських щипців.

1870 р:

– київський хірург Олександр Степанович Яценко (1843–1897) першим у світі здійснив перещеплення шкіри для заміщення дефекту після вогнепального поранення;

1895 р:

– у Києві професор Олександр Д. Павловський одним з перших у світі виготовував у своїй лабораторії і застосовував для лікування антидифтерійну сироватку;

1900 р:

– 1 вересня в Одеському (Новоросійському) університеті відкрито медичний факультет (перший декан – відомий учений-патолог професор В.В.Підвисоцький);

1925 р:

– у Львівському університеті на лікарському відділі вирішено організувати кафедру історії та філософії медицини (з 1929 р. курс почав читати д-р медицини Вітольд Зембіцький, з 1936 – професор);

1930 р:

– 9 березня у Харкові в приміщенні Оперного театру розпочався сфабрикований процес у справі СВУ проти 45 українських інтелігентів;

1935 р:

– вийшла постанова уряду СРСР про відновлення вчених ступенів і звань, в т.ч. і медичних наук, які були скасовані після Жовтневого перевороту у 1917 р.;

1955 р:

– у Києві професор М.М. Амосов в Інституті вдосконалення лікарів організував першу в країні спеціалізовану кафедру серцевої (торакальної) хірургії;

1965 р:

– у Києві акад. М.М. Амосов уперше в світі почав впроваджувати в практику протитромбічні протези серцевих клапанів, здійснив операцію вживлення в серце кулькового клапана з повністю обшитим сідлом;

1968 р.:

- Запорізький фармацевтичний інститут був реорганізований у Запорізький медичний інститут

Пам'ятні дати в історії українського народу

Вересень 2019

1. [10 вересня \(29 серпня за ст. ст.\) 1885 р.](#) нар. **Олександр Володимирович Палладін** – засновник української школи біохіміків; очолював Київський Інститут біохімії Академії наук УРСР; був Президентом Академії наук УРСР.
2. 19 вересня 1836 нар. **Григорій Миколайович Мінх** – епідеміолог та патолог, професор Київського університету; дослідник чуми, сибірської виразки, прокази
3. 1939 Початок другої світової війни
4. 1769 Нар. Іван Котляревський, письменник
5. 1894 Нар. Олександр Довженко, письменник і кінорежисер
6. 1864 Нар. Павло Грабовський, поет і публіцист
7. 1864 Нар. Михайло Коцюбинський, письменник
8. 1841 Нар. Михайло Драгоманов, історик і публіцист
9. 1845 Нар. Іван Тобілевич (Карпенко-Карий), драматург, один із засновників українського театру

10. 1866 Нар. Михайло Грушевський, видатний громадсько-політичний і науковий діяч України

Жовтень 2019

1. 1701 Києво-Могилянській колегії надано статус академії
2. 1942 Створення Української Повстанської Армії
3. 1615 Заснування Києво-Могилянської колегії

Листопад 2019

1. 1855 Нар. Дмитро Яворницький, історик, археолог, дослідник козацької старовини
2. 1918 Українська Національна Рада проголосила Західно-Українську Народну Республіку
3. 1839 Нар. Остап Вишня, письменник-сатирик
4. 1901 Нар. Михайло Орест (Зеров) (1901 – 1963), поет
5. 1708 Зруйнування російськими військами Батурина – столиці гетьманської України
6. 1803 На Соловках помер останній кошовий Запорізької Січі Петро Калнишевський
7. 1918 Створено Директорію УНР на чолі з В.Винниченком
8. 1918 Створено Українську академію Наук, президентом обрано В.Вернадського
9. 1945 В Аусбурзі засновано Українську Вільну Академію Наук (УВАН)
10. 1838 Нар. Іван Нечуй-Левицький, письменник
11. 1863 Нар. О.Кобилянська, письменниця
12. 1778 Нар. Григорій Квітка-Основ'яненко, письменник
13. 1859 Нар. Кость Левицький, громадський діяч
14. 1899 Нар. Григорій Косинка, письменник (розстріляний 17.12.1934 р.)

Грудень 2019

1. 6 грудня 1913 нар. **Микола Михайлович Амосов** – видатний український кардіохірург і вчений. засновник і директор Київського інституту серцево-судинної хірургії, фундатор школи біологічної та медичної кібернетики
2. 22 (11 за ст. ст.) грудня 1744 у с.Янівка Чернігівської губернії нар. **Данііл Самойлович** – засновник епідеміології в Російській імперії, який першим довів можливість щеплення проти чуми і очолював боротьбу з епідеміями чуми в Україні та Росії; фундатор першого на Україні наукового медичного товариства
3. 1883 Нар. Микола Хвильовий, письменник
4. 1991 Всеукраїнський референдум підтвердив Акт про незалежність України
5. 1722 Нар. Григорій Сковорода, просвітитель-гуманіст, філософ і поет
6. 1868 У Львові засновано товариство “Просвіта”
7. 1948 ООН прийняла Декларацію прав людини. День прав людини
8. 1704 Катерина II ліквідувала Гетьманщину в Україні
9. 1866 Нар. Дмитро Заболотний, мікробіолог
10. 1616 Вийшов з друку “Часослов” - перша друкована книга в Києві

Січень 2020

1. 1909 Нар. Степан Бандера
2. 1649 Тріумфальний в'їзд гетьмана Богдана Хмельницького в Київ після перемоги над поляками
3. 1919 Ухвала Української Національної Ради про злуку ЗУНР і УНР
4. 1918 Франція і Великобританія визнали УНР як незалежну державу
5. 1918 Випущено перші українські банкноти

6. 1595 Нар. Богдан Хмельницький
7. 1846 Т.Шевченко написав “Заповіт”
8. 1846 Засновано Кирило-Мефодіївське братство у Києві
9. 1898 Нар. Володимир Сосюра, поет
10. 1838 Нар. Василь Стус, поет
11. 1805 Відкриття Харківського університету
12. 1921 Відкриття Українського Вільного університету у Відні
13. 1654 Переяславська Рада прийняла рішення про українсько-московський союз, що поклало початок поневолення України
14. 1803 Помер останній обраний гетьман України Кирило Розумовський
15. 1919 Всенародні збори в Хусті ухвалили приєднання Закарпаття до УНР
16. 1918 Проголошення IV Універсалом Центральної Ради Самостійної УНР
17. 1919 Проголошення Злуки всіх українських земель в єдиній державі
18. 1839 Нар. Павло Чубинський, поет, етнограф, автор текстур українського гімну “Ще не вмерла Україна”
19. 1891 Нар. Павло Тичина, поет, академік
29. 1918 Бій під Крутами Студентського куреня з переважаючими силами більшовицьких військ

Лютий 2020

1. 27 (15 за ст.ст.) лютого 1875 нар. **Володимир Петрович Філатов** – видатний офтальмолог, професор Одеського університету, директор Одеського експериментального інституту офтальмології
2. 1933 Організований комуністичним режимом геноцид проти українського народу досяг апогею. Протягом 1932 – 33 років від голоду та репресій в Україні загинуло біля 10 мільйонів осіб
3. 1106 Князь Володимир Мономах закінчив “Повчання” , перший дидактично-художній твір княжої Русі
4. 1648 Богдана Хмельницького обрано гетьманом України
5. 1918 Берестенський мир. Німеччина ,Австрія, Туречина та Болгарія визнали Україну самостійною державою
6. 1900 З ініціативи Миколи Міхновського засновано першу політичну партію в Україні - Револьюційна Українська партія – РУП
7. 1954 Президія Верховної Ради СРСР прийняла Указ про передачу Криму УРСР. Завершення формування сучасної тереторії України
8. 1574 Вийшов львівський “Апостол”, перша друкована книжка в Україні
9. 1871 Нар. Леся Українка, поетеса і громадський діяч

Березень 2020

1. 12 березня (28 лютого за ст. ст.) 1863 нар. **Володимир Іванович Вернадський** [український філософ](#), природознавець, засновник [геохімії](#), [біогеохімії](#) та [радіогеології](#); перший президент Української Академії Наук
2. 1861 Скасовано кріпацтво в Російській імперії
3. 1573 Львові створено першу в Україні друкарню
4. 1814 Нар. Тарас Шевченко , світоч української нації
5. 1930 Судовий процес над 43-ма членами вигаданої сталіністами “Спілки визволення України ”
6. 1863 Нар. Володимир Вернадський, академік Перший президент АН України
7. 1822 У Київському театрі відбулася перша виставка українською мовою
8. 1939 Проголошено самостійність Карпатської України
9. 1775 Цариця Катерина узаконила кріпацтво в Україні
10. 1930 Нар. Ліна Костенко, поетеса
11. 1632 Нар. Іван Мазепа , гетьман України

12. 1654 Березневі статті Богдана Хмельницького з Московським урядом

Квітень 2020

1. 6 квітня (25 березня за ст.ст.) 1836 на Полтавщині нар. знаменитий хірург **Микола Васильович Скліфосовський**
2. 26 (14 за ст.ст.) квітня 1834 у с. Татарівщина Чернігівської губ. нар. **Володимир Олексійович Бец** – анатом і гістолог, що досяг світового визнання, основоположник вчення про архітекtonіку кори головного мозку
3. 1918 Нар. Олесь Гончар, письменник
4. 1632 Створення Києво-Могилянської Академії (точна дата невідома)
5. 1947 Початок операції “Вісла” – насильницького переселення українців у Польщі
6. 1945 Конференція ООН прийняла свій статут. Україна – одна із членів-засновників ООН
7. 1840 Надруковано перше видання “Кобзаря” Т.Шевченка
8. 1890 Нар. Микола Зеров, письменник і літературознавець (загинув 3.11.1937 р.)
9. 1986 Чорнобильська катастрофа
10. 1918 Ухвала Конституції УНР. Першим президентом України обрано М.Грушевського.
Державний переворот гетьмана П.Скоропадського
11. 1918 Чорноморський флот підняв український прапор

Травень 2020

1. 15 (3 за ст. ст.) травня 1845 в с. Іванівка Харківської губернії нар. **Ілля Ілліч Мечников** – видатний зоолог, ембріолог, іммунолог, фізіолог та патолог
2. 25 (12 за ст. ст.) травня 1881 г. у м.Києві нар. **Олександр Олександрович Богомолец** – видатний медик, науковець в галузях патологічної фізіології, ендокринології, герантології; Президент Академії наук Української Радянської республіки.
3. 1945 День перемоги над гітлерівською Німеччиною
4. 1907 У Києві створено Українське Наукове Товариство
5. 1954 Україна стала членом ЮНЕСКО і МОП
6. 1865 В Одесі відкрито університет
7. 1871 Нар. Василь Стефаник, письменник
8. 1848 У Львові почала виходити перша українська газета “Зоря Галицька”
9. 1817 Нар. Микола Костомаров, видатний український історик
10. 1876 Нечуваний в історії культури “Емський указ” російського уряду про заборону української мови

Червень 2020

1. 5 червня (24 травня за ст. ст.) 1857 у с. Максимівка Чернігівської губернії нар. **Володимир Валеріанович Подвисоцький** – видатний патолог та бактеріолог, професор загальної патології в Києві, організатор та перший декан медичного факультету в Одеському університеті
2. 1771 Указ Сенату про переселення тисяч українських козаків до Азова
3. 1775 Російська цариця Катерина II зруйнувала Запорізьку Січ
4. 1941 Фашистська Німеччина розпочала війну проти СРСР
5. 1917 І Універсал Центральної Ради проголосив автономію України
6. 1996 Верховна Рада прийняла Конституції України – День Конституції
7. 1704 Гетьман Іван Мазепа об’єднав Право-і Лівобережну Україну

Липень 2020

1. 988 Хрещення Київської Русі
2. 1709 Битва під Полтавою
3. 1944 Заснування Української Головної Визвольної ради
4. 1917 II Універсал Центральної Ради проголосив взаємне визначення України і Росії
5. 1863 Валуєвський указ про заборону викладання українською мовою в школах

Серпень 2020

1. 1975 У Гельсінкі 35 країн світу підписали Заключний Акт наради з безпеки і співробітництва у Європі
3. 1914 Початок першої світової війни
4. 1687 Івана Мазепу обрано гетьманом України
5. 1880 Нар. Осип Курилас, живописець
6. 1792 Переселення запорожців на Кубань
7. 1962 Космічний політ першого українського космонавта Павла Поповича
8. 1775 Царським маніфестом узаконено ліквідацію Запорізької Січі
9. 1820 У Ніжині відкрито гімназію вищих наук
10. 1883 Нар. Дмитро Донцов, ідеолог і публіцист
11. 1627 У Києві вийшов друком перший словник української мови Памви Беринди
12. 1991 Верховна Рада проголосила Акт про незалежність України. День незалежності України
13. 1856 Нар. Іван Франко, найвидатніший український письменник, літературознавець, науковий та громадський діяч

Пам'ятні дати з історії Запорізького державного медичного університету

- 1903 рік 13 липня з «високого дозволу» (можливо, царського указу) відкрито «Жіночі педагогічні курси». Директором призначений професор Ланге М.М.
- 1906 рік 27 травня на базі Жіночих педагогічних курсів були відкриті Вищі Жіночі педагогічні курси (ОВЖК), які давали освіту в обсязі університету. Директором ОВЖК залишився професор Ланге М.М.
- 1915 рік На підставі Пропозиції Міністерства народної освіти від 25 серпня 1915 року №38671 у вересні 1915 року при ОВЖК відкрито хіміко-фармацевтичне відділення.
- 1919 рік За розпорядженням Ради комісарів вищих навчальних закладів від 30 травня 1919 року, Одеські вищі жіночі курси ввійшли до складу Новоросійського університету.
- 1920 рік При фізико-математичному факультеті Новоросійського університету відкрито хіміко-фармацевтичне відділення.
- 1920 рік Цього ж року Новоросійський університет реорганізовано, ряд факультетів і відділень перетворені у вищі навчальні заклади. При цьому виділилися в окремі навчальні заклади медичний, фізико-математичний і хіміко-фармацевтичний інститути.
- 1921 рік З 28 вересня Одеський хіміко-фармацевтичний інститут існує самостійно.
- 1930 рік Одеський хіміко-фармацевтичний інститут перейменовано в Одеський медико-аналітичний інститут.

- 1935 рік До складу Одеського медико-аналітичного інституту увійшов Київський фармацевтичний інститут (Постанова НКЗ УРСР від 23 серпня 1935 року, наказ по інституту № 63 від 4 жовтня 1935 року) і він перейменований в Одеський фармацевтичний інститут.
- 1959 рік Одеський фармацевтичний інститут переведено в м. Запоріжжя (Постанова РМ УРСР від 25 липня 1959 року № 1076 і наказ МОЗ УРСР від 30 липня 1959 року № 455) і перейменовано в Запорізький фармацевтичний інститут. Відбувся перший випуск провізорів у Запорізькому фармацевтичному інституті – 148 фахівців
- 1964 рік При Запорізькому фармацевтичному інституті відкрито лікувальний факультет (Постанова РМ УРСР від 23 жовтня 1964 року № 1081 і наказ МОЗ УРСР від 27 жовтня 1964 року №484).
- 1968 рік Запорізький фармацевтичний інститут перейменовано в Запорізький медичний інститут (Постанова РМ СРСР № 61 від 29 січня 1968 року).
- 1973 рік Відкриття підготовчого факультету для іноземних громадян
- 1994 рік Постановою Кабінету Міністрів України №820 від 12 грудня 1994 року Запорізький медичний інститут реорганізовано в Запорізький державний медичний університет з наданням IV рівня акредитації.
- 2004 рік Університет пройшов чергову акредитацію та був акредитований за IV рівнем (термін дії сертифіката – до 23.11.2009 року). Отримані ліцензії на підготовку бакалаврів зі спеціальності «Лабораторна діагностика» та спеціалістів зі спеціальності «Технологія парфумерно-косметичних засобів».
- 2006 рік Університет акредитував підготовку спеціалістів за діючими спеціальностями та ліцензував усі види освітньої діяльності.
- 2007 рік Університет ліцензував підготовку спеціалістів з напрямку 1101 «Медицина» зі спеціальності 7.110106 «Стоматологія» з ліцензійним обсягом 60 осіб.
- 2008 рік Університет акредитував підготовку бакалаврів з напрямку 1101 «Медицина» зі спеціальності 6.110100 «Лабораторна діагностика» з ліцензійним обсягом 40 осіб.
- 2009 рік Університет повторно акредитований в цілому за IV рівнем, акредитована спеціальність «Технологія парфумерно-косметичних засобів», ліцензована магістратура (10 місць) з цієї спеціальності, повторно ліцензована підготовка громадян України до вступу у ВМ(Ф)НЗ та підготовка офіцерів запасу.
- 2010 рік Акредитована магістратура зі спеціальності «Технологія парфумерно-косметичних засобів», ліцензована освітня діяльність з підвищення кваліфікації, спеціалізації та стажування з напрямів «Медицина» та «Фармація» зі збільшенням ліцензійного обсягу до 2500 осіб.
- 2011 рік Університет акредитував підготовку спеціалістів та магістрів за діючими спеціальностями «Лікувальна справа», «Педіатрія» та «Фармація» і ліцензував усі види підготовки іноземних громадян, підготовку фахівців в інтернатурі (первинна післядипломна спеціалізація) та клінічній ординатурі (післядипломна підготовка лікарів).
- 2012 рік В університеті акредитована підготовка спеціалістів та проведено ліцензування магістратури зі спеціальності «Стоматологія». Проведено ліцензування магістратури за спеціальністю «Лабораторна діагностика» (рішення ДАК України від 25.05.2012 р., протокол № 96).
- 2013 рік Університет акредитував підготовку бакалаврів з напрямку 1101 «Медицина» зі спеціальності 6.110100 «Лабораторна діагностика» з ліцензійним обсягом 40 осіб.
- 2014 рік Університет повторно акредитований в цілому за IV рівнем. Проведена акредитація магістратури за спеціальностями «Стоматологія» та

- «Лабораторна діагностика». Повторно проведена акредитація спеціальності «Технологія парфумерно-косметичних засобів». Ліцензована підготовка громадян України та іноземних громадян до вступу у ВМ(Ф)НЗ, а також підготовка офіцерів запасу медичної служби.
- 2015 рік В Університеті акредитована підготовка в магістратурі зі спеціальності «Технологія парфумерно-косметичних засобів» та в інтернатурі зі спеціальності «Лабораторна діагностика». Отримано ліцензію з підвищення кваліфікації та спеціалізацію курсантів в галузі знань 1201, 1202 «Медицина», «Фармація».
- 2016 рік ЗДМУ отримав ліцензію на збільшення контингенту студентів, пройшов акредитацію за всіма спеціальностями, проліцензував PhD-аспірантуру та освітню діяльність за II (магістерським) рівнем галузі знань 22 «Охорона здоров'я».
- Ліцензовано підготовку здобувачів ступеня доктора філософії за третім (освітньо-науковим) рівнем зі спеціальностей 222 «Медицина» і 226 «Фармація» у галузі знань 22 «Охорона здоров'я».
- Ліцензовано освітню діяльність за другим магістерським рівнем спеціальностей 222 «Медицина», 226 «Фармація», 221 «Стоматологія».
- Вперше відбулося ліцензування освітньої послуги з підготовки здобувачів ступеня доктора філософії за третім (освітньо-науковим) рівнем вищої освіти за спеціальністю, 221 «Стоматологія» у галузі знань 22 «Охорона здоров'я».
- 2017 рік Ліцензовано освітню діяльність за другим магістерським рівнем та підготовку здобувачів ступеня доктора філософії за третім (освітньо-науковим) рівнем зі спеціальностей 228 «Педіатрія».
- Вперше ліцензовано нову спеціальність 227 «Фізична терапія, ерготерапія» у галузі 22 «Охорона здоров'я» за освітнім рівнем бакалавра.
- 2018 рік 50 років Запорізькому державному медичному університеті.
- Акредитовано спеціальність «Лабораторна діагностика» зі спеціальності 224 «Технології медичної діагностики та лікування» за другим (магістерським) рівнем.
- 2019 Отримано ліцензію на розширення провадження освітньої діяльності з метою підготовки іноземців та осіб без громадянства за другим (магістерським) рівнем за спеціальностями 221 «Стоматологія», 222 «Медицина», 226 «Фармація, промислова фармація».

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
ЗАПОРІЗЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

НАКАЗ

01 лютого 2019 р.

№ 417

Про призначення заступників завідувачів
кафедр з виховної роботи

З метою виконання наказу МОЗ України від 27.11.2008 № 687 «Про покращення виховної роботи у вищих медичних та фармацевтичних навчальних закладах I-IV рівнів акредитації, закладах післядипломної освіти, науково - дослідних установах і закладах охорони здоров'я» та наказу ЗДМУ від 27.08.2019 р. №344 «Про організацію освітнього процесу у 2019–2020 навчальному році» призначити заступниками завідувачів кафедр з виховної роботи:

I МЕДИЧНИЙ ФАКУЛЬТЕТ

№	П.І.Б. заступника завідувача кафедри з виховної роботи	посада	кафедра
1	Матвейшину Тетяну Миколаївну	доцента	анатомії людини, оперативної хірургії та топографічної анатомії
	Лазарик Олександрю Леонідівну	ст. викладача	
2	Торгуна Вячеслава Петровича	доцента	загальної гігієни та екології
3	Петрихіна Валерія Петровича	ст. викладача	охорони здоров'я, соціальної медицини та лікарсько-трудової експертизи
4	Ковальова Миколу Михайловича	доцента	патологічної фізіології
5	Самуру Ірину Борисівну	доцента	фармакології та медичної рецептури
6	Олійника Олександра Івановича	доцента	мультимодальної діагностики та пропедевтики
7	Бідзілю Петра Петровича	доцента	внутрішніх хвороб 1
8	Заїку Ігоря Вітольдовича	асистента	внутрішніх хвороб 2
9	Скляріву Наталію Павлівну	асистента	внутрішніх хвороб 3
10	Растворова Олександра Анатолійовича	доцента	фтизіатрії і пульмонології
11	Мангуренка Олега Івановича	асистента	анестезіології та інтенсивної терапії
12	Каджояна Артема Валерійовича	асистента	онкології та онкохірургії
13	Охріменка Георгія Івановича	асистента	госпітальної хірургії

14	Довбиша Михайла Афанасійовича	професора	урології
15	Москалькова Олександра Петровича	доцента	травматології та ортопедії
16	Ревенька Олександра Мойсейовича	асистента	акушерства і гінекології
17	Лебединець Олександр Миколаївну	асистента	госпітальної педіатрії
18	Кузнецова Антона Анатолійовича	доцента	нервових хвороб
19	Григоряна Артура Зореновича	асистента	психіатрії, психотерапії, загальної та медичної психології, наркології та сексології
20	Резніченко Наталію Юріївну	професора	дерматовенерології та косметології з курсом дерматовенерології і естетичної медицини ФПО
21	Безуглого Бориса Степановича	доцента	офтальмології
22	Міренкова Костянтина Володимировича	доцента	медицини катастроф, військової медицини та нейрохірургії

II МЕДИЧНИЙ ФАКУЛЬТЕТ

№	П.І.Б. заступника завідувача кафедри з виховної роботи	посада	кафедра
1	Таврог Маріанну Львівну	доцента	гістології, цитології та ембріології
2	Сухомлінову Ірину Євгенівну	доцента	нормальної фізіології
3	Войтович Олександра Васильовича	ст. викладача	мікробіології, вірусології та імунології
4	Баударбекову Меруерт Монтаївну	доцента	патологічної анатомії і судової медицини
5	Радутну Олену Анатоліївну	асистента	пропедевтики дитячих хвороб
6	Бессікало Тетяну Григорівну	асистента	факультетської педіатрії
7	Макарову Марину Олександрівну	доцента	дитячої хірургії та анестезіології
8	Тугушева Алія Саїтовича	асистента	факультетської хірургії
9	Анікіну Оксану Василівну	асистента	інфекційних хвороб
10	Сіліну Єлизавету Андріївну	асистента	дитячих інфекційних хвороб
11	Роботу Дмитра Володимировича	асистента	клінічної лабораторної діагностики

III МЕДИЧНИЙ ФАКУЛЬТЕТ

№	П.І.Б. заступника завідувача кафедри з виховної роботи	посада	кафедра
1	Нікуліна Михайла Івановича	доцента	оториноларингології

2	Цинкуш Руслана Володимировича	асистента	терапевтичної, ортопедичної та дитячої стоматології
3	Маслову Ірину Миколаївну	асистента	пропедевтичної та хірургічної стоматології
4	Лісову Оксану Олександрівну	асистента	загальної практики - сімейної медицини та внутрішніх хвороб

І ФАРМАЦЕВТИЧНИЙ ФАКУЛЬТЕТ

№	П.І.Б. заступника завідувача кафедри з виховної роботи	посада	кафедра
1	Васильєва Дениса Андрійовича	ст. викладача	біологічної хімії
2	<i>Нагорну Наталію Олександрівну</i>	<i>ст. викладача</i>	аналітичної хімії
3	Курінного Антона Валерійовича	доцента	технології ліків
4	Скорина Дмитра Юрійовича	ст. викладача	фармацевтичної хімії
5	Демченко Валерія Олеговича	асистента	управління і економіки фармації, медичного та фармацевтичного правознавства
6	Главацького Олександра Миколайовича	асистента	клінічної фармакології, фармації, фармакотерапії і косметології
7	Риженка Віктора Павловича	асистента	медичної та фармацевтичної інформатики і новітніх технологій

ІІ ФАРМАЦЕВТИЧНИЙ ФАКУЛЬТЕТ

№	П.І.Б. заступника завідувача кафедри з виховної роботи	посада	кафедра
1	Самелюка Юрія Генадійовича	ст. викладача	фізикоїдної хімії
2	Мазуліна Георгія Владиленовича	ст. викладача	фармакогнозії, фармакології та ботаніки
3	Кандибєя Костянтина Івановича	доцента	органічної і біоорганічної хімії

І МІЖНАРОДНИЙ ФАКУЛЬТЕТ

№	П.І.Б. заступника завідувача кафедри з виховної роботи	посада	кафедра
1	Вещикову Олену Сергіївну	ст. викладача	культурології та українознавства
2	Кожан Олену Євгеніївну	викладача	медичної фізики, біофізики та вищої математики
3	Гнатенко Світлану Анатоліївну	викладача	мовної підготовки
4	Янушевську Ірину Борисівну	викладача	центр підготовки іноземних громадян
5	Сазанову Інну Олексіївну	ст. викладача	фізичної реабілітації, спортивної медицини, фіз. виховання і здоров'я

II МІЖНАРОДНИЙ ФАКУЛЬТЕТ

№	П.І.Б. заступника завідувача кафедри з виховної роботи	посада	кафедра
1	Попович Алісу Петрівну	доцента	медбіології, паразитології та генетики
2	Беспалу Лілію Володимирівну	доцента	іноземних мов
3	Куліша Сергія Миколайовича	доцента	природничих дисциплін для іноземних студентів та токсикологічної хімії
4	Касаткіну Катерину Андріївну	викладача	суспільних дисциплін

ФАКУЛЬТЕТ ПІСЛЯДИПЛОМНОЇ ОСВІТИ

№	П.І.Б. заступника завідувача кафедри з виховної роботи	посада	кафедра
1	Качана Ігоря Сергійовича	доцента	сімейної медицини, терапії, кардіології та неврології ФПО
2	Бігдана Олексія Антоновича	доцента	фармакогнозії, фармхімії і технології ліків
3	Попову Яну Василівну	асистента	клінічної фармації, фармакотерапії та УЕФ
4	Корнієнка Григорія Васильовича	асистента	дитячих хвороб
5	Нікіфорова Олега Анатолійовича	доцента	акушерства, гінекології та репродуктивної медицини ФПО
6	Ярешко Нелю Олександрівну	доцента	загальної хірургії та післядипломної хірургічної освіти

Ректор, д.мед.н., професор

Ю.М. Колесник

УЗГОДЖЕНО:

Перший проректор

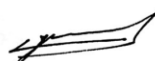
М.О. Авраменко

Проректор з науково-педагогічної та навчальної роботи

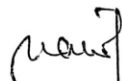
С.А. Моргунцова

Начальник юридичного відділу

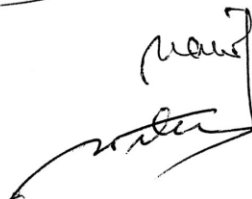
С.В. Скрипкін

Голова профспілкового комітету

О.І. Панасенко

Голова ради з гуманітарної освіти та виховної роботи

П.О. Бідзіля

Декан I медичного факультету
Декан II медичного факультету
Декан III медичного факультету
Декан I фармацевтичного факультету
Декан II фармацевтичного факультету
Декан I міжнародного факультету
Декан II міжнародного факультету
Декан факультету післядипломної освіти

 В.М. Компанієць
 Ю.Ф. Полковніков
 М.А. Шішкін
 О.А. Кремзер
 О.Р. Пряхін
 Д.І. Дочинець
 І.В. Мельник
 Ю.Ю. Рябокони

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
ЗАПОРІЗЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

НАКАЗ

01 лютого 2019р.

№ 416

Про проведення виховної роботи у гуртожитках

Для проведення виховної роботи серед студентів та лікарів – інтернів Запорізького державного медичного університету, які проживають у гуртожитках, відповідно до Положення про Раду з гуманітарної освіти і виховної роботи ЗДМУ

НАКАЗУЮ :

1. Закріпити за кафедрами I, II та III медичних, I та II фармацевтичних, I та II міжнародних факультетів та факультету післядипломної освіти наступні кімнати у гуртожитках:

Гурт. №	№ п. п	№ фак	Назва факультету	№ кімнат
I МЕДИЧНИЙ ФАКУЛЬТЕТ				
1	1	1	анатомії людини, оперативної хірургії та топографічної анатомії	11й поверх: блоки 82-90 12й поверх: блоки 91-99
3	2	2	загальної гігієни та екології	к. 322 - 338
	3	3	охорони здоров'я, соціальної медицини та лікарсько-трудової експертизи	в.Добролюбова,22 блок 8 (к.8.1-8.9), блок 14 (к.14.1-14.9), блок 16 (к.16.1-16.8)
1	4	4	патологічної фізіології	9й поверх: блоки 69 – 72 10й поверх: блоки 73 - 81
2	5	5	фармакології та медичної рецептури	к. 2 - 16
1	6	6	мультимодальної діагностики та пропедевтики	9й поверх: блоки 64-68 8й поверх: 59-63
5	7	7	внутрішніх хвороб 1	к. 189-205
5	8	8	внутрішніх хвороб 2	к. 206-221
5	9	9	внутрішніх хвороб 3	к. 222 - 237
	10	10	фтизіатрії і пульмонології	в.Добролюбова, 25 к.303-309; 311-317
2	11	11	анестезіології та інтенсивної терапії	к. 17-32
	12	12	онкології та онкохірургії	в.Добролюбова, 25 к.318-331; 333-338,340

5	13	13	госпітальної хірургії	к.238-257; 260-261
2	14	14	урології	к. 48-59
2	15	15	травматології та ортопедії	к. 33-47
2	16	16	акушерства і гінекології	к.60-76
2	17	17	госпітальної педіатрії	к.77-88
2	18	18	нервових хвороб	к. 89-103.
3	19	19	психіатрії, психотерапії, загальної та медичної психології , наркології та сексології	к. 501-512
	20	20	дерматовенерології та косметології з курсом дерматовенерології і естетичної медицини ФПО	в.Добролюбова, 22 блок 12 (к.1-9) блок 14 (к.1-9)
	21	21	офтальмології	в.Добролюбова, 22 блок 16 (к.1-9) блок 23 (к.1,2,5-8)
	22	22	медицини катастроф, військової медицини та нейрохірургії	в.Добролюбова, 22 блок 2 (к.2.1-2.9) блок 4 (к.4.1-4.9) блок 6 (к.6.1-6.9)
II МЕДИЧНИЙ ФАКУЛЬТЕТ				
2	23	1	гістології, цитології та ембріології	к. 126-140
2	24	2	нормальної фізіології	к. 147-161; 162а; 164а
5	25	3	мікробіології, вірусології та імунології	к. 129-136; 178-179; 181-188
5	26	4	патологічної анатомії і судової медицини	к. 153-167; 169; 174-175
3	27	5	пропедевтики дитячих хвороб	к. 401-419
3	28	6	факультетської педіатрії	к.420-438
3	29	7	дитячої хірургії та анестезіології	к.100-117
3	30	8	факультетської хірургії	к.118-126; 301-304
3	31	9	інфекційних хвороб	к.305-321
	32	10	дитячих інфекційних хвороб	в. Добролюбова, 22 блок 10 (к.1-9) блок 25 (к.1,4,5)
	33	11	клінічної лабораторної діагностики	в.Добролюбова, 25 к. 333-338; 340
III МЕДИЧНИЙ ФАКУЛЬТЕТ				
2	34	1	терапевтичної, ортопедичної та дитячої стоматології	к. 162-184
2	35	2	пропедевтичної та хірургічної стоматології	к. 104-125
	36	3	оториноларингології	в.Добролюбова, 25 к. 214-215; 218-226;
	37	4	загальної практики – сімейної медицини та	в.40 років Радянської

			внутрішніх хвороб	України, 43а к. 51-55, 57, 59, 60, 61, 63, 65, 62а, 66, 67, 69, 71-75
I ФАРМАЦЕВТИЧНИЙ ФАКУЛЬТЕТ				
5	38	1	біологічної хімії	к. 9-16, 73-79, 258
5	39	2	аналітичної хімії	к. 17-24
5	40	3	технології ліків	к. 41-48, 105-112
5	41	4	фармацевтичної хімії	к. 49-56, 113-120
5	42	5	управління і економіки фармації, медичного та фармацевтичного правознавства	к. 89-96, 33-40
5	43	6	клінічної фармакології, фармації, фармакотерапії і косметології	к. 97-104
5	44	7	медичної та фармацевтичної інформатики і новітніх технологій	к. 65-72
II ФАРМАЦЕВТИЧНИЙ ФАКУЛЬТЕТ				
5	45	1	фізикоїдної хімії	к. 1-8
5	46	2	фармакогнозії, фармакології та ботаніки	к. 80-88, 259, 25-32
5	47	3	органічної і біоорганічної хімії	к. 57-64
I МІЖНАРОДНИЙ ФАКУЛЬТЕТ				
1	48	1	культурології та українознавства	6й поверх: блоки 37-45, 44а, 45а
1	49	2	медичної фізики, біофізики та вищої математики	7й поверх: блоки 46-54; 8й поверх: блоки 55-58
4	50	3	мовної підготовки	всі кімнати гуртожитку
	51	4	фізичної реабілітації, спортивної медицини, фіз. виховання і здоров'я	в. Гастелло, 46 к. 420-433
II МІЖНАРОДНИЙ ФАКУЛЬТЕТ				
1	52	1	медбіології, паразитології та генетики	5й поверх: блоки 28-36; 35а, 36а
1	53	2	іноземних мов	3й поверх: блоки 10-18; 4й поверх: блоки 19-27, 26а, 27а
5	54	3	природничих дисциплін для іноземних студентів та токсикологічної хімії	к. 121-128
5	55	4	суспільних дисциплін	к. 168, 170-173, 176, 177, 180
ФАКУЛЬТЕТ ПІСЛЯДИПЛОМНОЇ ОСВІТИ				
3	56	1	сімейної медицини, терапії, кардіології та неврології ФПО	к. 513-525
	57	2	фармакогнозії, фармхімії і технології ліків	в. Добролюбова, 22 блок 24 (к. 1-8), блок 26 (к. 1-8), блок 27 (к. 1-8)
3	58	3	клінічної фармації, фармакотерапії та УЕФ	к. 526-538

5	59	4	дитячих хвороб	к. 137-152
	60	5	акушерства, гінекології та репродуктивної медицини ФПО	в. Гастелло, 46 к. 42-58; 301-320
	61	6	загальної хірургії та післядипломної хірургічної освіти	в. Гастелло, 46 к. 321-327; 411-419

2.Завідуючим кафедрами скласти графік відвідування кімнат у гуртожитках двічі на місяць та взяти під контроль їх виконання.

Ректор, д.мед.н., професор

Ю.М. Колесник

УЗГОДЖЕНО

Перший проректор

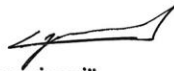
М.О. Авраменко

Проректор з науково-педагогічної та навчальної роботи

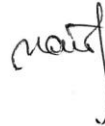
С.А. Моргунцова

Начальник юридичного відділу

С.В. Скрипкін

Голова первинної профспілкової організації

О.І.Панасенко

Голова ради з гуманітарної освіти та виховної роботи

П.О. Бідзіля

Декан I медичного факультету

В.М. Компанієць

Декан II медичного факультету

Ю.Ф. Полковніков

Декан III медичного факультету

М.А. Шишкін

Декан I фармацевтичного факультету

О.А. Кремзер

Декан II фармацевтичного факультету

О.Р. Пряхін

Декан I міжнародного факультету

Д.І. Дочинець

Декан II міжнародного факультету

І.В. Мельник

Декан факультету післядипломної освіти

Ю.Ю. Рябоконт

Склад ради з гуманітарної освіти та виховної роботи:

1. **Бідзіля П.О.** – голова ради з гуманітарної освіти і виховної роботи, кандидат історичних наук, доцент - тел. 233-30-54
2. **Дідик С.С.** – секретар ради з гуманітарної освіти і виховної роботи, кандидат історичних наук, старший викладач - тел. 233-30-54

Члени ради:

3. **Авраменко А. І.** – кандидат фармацевтичних наук, доцент кафедри фізикоїдної хімії, тел. 233-61-97
4. **Алексєєв О.Г.** – кандидат фармацевтичних наук, доцент кафедри УЕФ, медичного та фармацевтичного правознавства, тел. 236-22-48
5. **Бірюк І.А.** - кандидат фармацевтичних наук, доцент кафедри технології ліків; тел. 224-69-23
6. **Богуславська Л.Ф.** – старший викладач кафедри мовної підготовки; тел. 233-20-02
7. **Ганошенко Ю.А.** – кандидат філологічних наук, доцент кафедри культурології та українознавства; тел. 233-78-78
8. **Гейченко К.І.** – кандидат філологічних наук, доцент, зав. кафедри мовної підготовки; тел. 233-20-02
9. **Єфіменко С.О.** – керівник підрозділу з організації виховної роботи студентів;
10. **Жацько В.А.** – доктор філософських наук, професор кафедри суспільних дисциплін; тел. 233-30-54
11. **Кальченко В.В.** – голова профбюро фармацевтичного факультету, студент 3 курсу І фарм. ф-ту; тел. 233-50-95
12. **Кірсанова О.В.** – кандидат медичних наук, доцент кафедри загальної гігієни та екології, тел. 233-70-97
13. **Куліш С.М.** – кандидат фармацевтичних наук, доцент кафедри природничих дисциплін для іноземних студентів та токсикологічної хімії;
14. **Малахова С.Н.** – кандидат медичних наук, доцент фізичної реабілітації, спортивної медицини, фіз. виховання і здоров'я, тел. 233-93-12
15. **Матвейшина Т.М.** – кандидат медичних наук, доцент кафедри анатомії людини, оперативної хірургії та топографічної анатомії; тел. 234-24-61
16. **Пономаренко О.В.** – заступник директора університетської наукової бібліотеки, тел. 233-60-08
17. **Сепетий Д.П.** – кандидат філософських наук, доцент кафедри суспільних дисциплін; тел. 233-30-54
18. **Смагін В.В.** – голова профбюро медичного факультету, студент 5 курсу І медичного факультету, тел. 233-50-95
19. **Сухомлінова І.Є.** – кандидат медичних наук, доцент кафедри нормальної фізіології; тел. 239-89-51
20. **Тітєвська Т.В.** – кандидат філологічних наук, старший викладач кафедри іноземних мов; тел. 233-33-45
21. **Усатенко М.С.** – голова студради ЗДМУ, І медичний ф-т, 4 курс.
22. **Янушевська І.Б.** – викладач ЦППГ, тел. 233-20-02.

